

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:**«Митна експертиза засобів для догляду за меблями»**

Студентки 2 курсу, 8м групи,
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Митна права»

Сатановської
Анни Олегівни

Науковий керівник
докт. техн. наук, професор

Коптюх Леонід
Андрійович

Науковий консультант
докт. техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Гарант освітньої програми
докт. техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Сатановська А. О. Митна експертиза засобів для догляду за меблями

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто стан та перспективи розвитку ринку в Україні, проаналізовано діючу законодавчо-нормативну базу виконання митного оформлення при імпорті, розглянуто теоретико-методологічні підходи до проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями для митних цілей. Проаналізовано асортимент та особливості проведення митної експертизи, розглянуто процедури визначення митної вартості та нарахування митних платежів на засоби для догляду за меблями.

Ключові слова: засоби для догляду за меблями, асортимент, якість, митна експертиза, імпорт, митне оформлення, митна вартість, митні платежі, електронне декларування, код згідно з УКТЗЕД.

SUMMARY

Satanovska A.O. Customs examination of furniture care products

In the final qualification work are considered the state and prospects of development of the market for furniture care in Ukraine. Analyzed the current legislative and normative base of execution of customs clearance during import of furniture care products. Considered the theoretical and methodological approaches to the customs examination of furniture care for customs purposes. The assortment and features of carrying out of customs examination of means for care of furniture are analyzed. Procedures for determining the customs value and charging customs fees for furniture care are considered.

Keywords: furniture care products, assortment, quality, customs examination, import, customs clearance, customs value, customs payments, electronic declaration, code according to UKTZED.

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДФС – Державна фіскальна служба;

ДПМЕ – Департамент податкових та митних експертиз;

ДСП – деревинно-стружкова плита;

ДВП – деревоволокниста плита;

ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;

МКУ – Митний кодекс України;

МК – митний контроль;

МО – митне оформлення;

НД – нормативний документ;

ПАР – поверхнево-активні речовини;

ПДВ – податок на додану вартість;

РР – радіоактивна речовина;

СМЗ – синтетичні мийні засоби;

ТМ – торговельна марка;

ТСД – товаросупровідні документи;

УКТЗЕД – українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;

ЯМ – ядерні матеріали.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади митної експертизи та митного оформлення засобів для догляду за меблями.....	11
1.1. Аналіз ринку засобів для догляду за меблями.....	11
1.2. Визначення вимог до якості та безпечності засобів для догляду за меблями.....	21
1.3. Законодавчо-нормативне регулювання митного оформлення засобів для догляду за меблями.....	32
1.4. Регламент митної експертизи засобів для догляду за меблями.....	38
РОЗДІЛ 2. Митна експертиза засобів для догляду за меблями.....	44
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	44
2.2. Характеристика асортименту засобів для догляду за меблями.....	47
2.3. Визначення критеріїв, методів та проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями.....	55
2.4. Проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями та оформлення результатів.....	59
РОЗДІЛ 3. Митне оформлення засобів для догляду за меблями.....	66
3.1. Визначення коду засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД.....	66
3.2. Електронне декларування імпорту засобів для догляду за меблями.....	70
3.3. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів на засоби для догляду за меблями.....	78
3.4. Аналіз митного оформлення засобів для догляду за меблями.....	83
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	92
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Меблі – це невід’ємна частина інтер’єру кожного будинку і те, наскільки довго здатні функціонувати меблі, визначають не тільки їхня якість, використаний матеріал і гарантії виробника. Дуже багато залежить і від того, як вони були транспортовані і змонтовані, в яких умовах використовуються і від того, як за ними доглядають.

Звичайно, сучасний сервіс цілком звільняє споживача від турбот з транспортування і зберігання меблів. Адже придбання меблів нерідко пов’язано з візитом покупця на склад. І часом ті умови, в яких зберігаються меблі, здатні сказати дуже багато. Окрім того, побутова хімія займає достатньо важливе місце в нашому житті – миття посуду і підлоги, прання і прибирання квартири, освіжувачі повітря тощо [1].

Засоби для догляду за меблями є товаром постійного попиту та мають велике значення для задоволення потреб людини. Мотиви придбання засобів для догляду за меблями різні і можуть трактуватися як утилітарні, естетичні, професійні, за рівнем престижності, традиційні.

Поки існують засоби для догляду за меблями, доти буде актуальною проблема контролю їхньої якості. На сучасному етапі розвитку економіки України особливого значення набуває необхідність створення цивілізованого ринку промислових товарів [2-3].

Якість продукції є одним з найважливіших компонентів утримання позицій на ринку. Тому підприємства приділяють особливу увагу забезпеченню високої якості продукції, забезпечуючи контроль на всіх стадіях виробничого процесу, починаючи з контролю якості використовуваної сировини і матеріалів, і закінчуючи визначенням відповідності випущеного продукту технічним характеристикам і параметрам не тільки в ході його випробувань, але й в процесі експлуатації [4].

Якість засобів для догляду за меблями має вирішальне значення на конкретному ринку. Визначення факторів, що впливають на конкурентоспроможність даного товару, зокрема його споживчі властивості, безпечність, відповідність нормативним документам, умовам договорів, за якими він закуповувався, є необхідною складовою діяльності сучасних розробників засобів для догляду за меблями різного асортименту.

Зовнішньоекономічна діяльність є складовою національної економічної політики, а тому підлягає регулюванню з боку держави. Це пов'язано з метою захисту інтересів країни та суб'єктів її зовнішньоекономічної діяльності, створення для останніх рівних можливостей розвивати всі види підприємницької діяльності та напрями використання доходів і здійснення інвестицій, заохочення конкуренції й ліквідацію монополізму в сфері зовнішньоекономічної діяльності, більш повного використання ЗЕД як фактору економічного зростання. Держава покликана захищати інтереси своїх виробників, вживати заходів для збільшення обсягів експорту, залучення іноземних інвестицій.

Регулювання діяльності здійснюється за допомогою законів України, актів тарифного та нетарифного регулювання, економічних заходів оперативного регулювання (валютно-фінансових, кредитних та ін.), рішень недержавних органів управління економікою, які ухвалюються відповідно до договорів, що укладаються між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності України за роки становлення зазнала певних еволюційних змін, що зумовлені розвитком економіки країни в цілому. Окрім того, в межах здійснення ЗЕД важливе місце посідає митне регулювання імпорту товарів (в т. ч. і засобів для догляду за меблями). При цьому, митні цілі, які ставлять перед собою митні органи, полягають в забезпеченні національної безпеки шляхом контролю засобів для догляду за меблями, що імпортуються в Україну. Основним завданням митних органів в цьому напрямку є перевірка правильності визначення митної вартості та нарахування митних платежів, що підлягають стягненню.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що на ринку України присутній широкий асортимент закордонних, проте не досить якісних засобів для догляду за меблями. Тому, проведення митної експертизи при імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України є запобіжним заходом, що дозволить перешкоджати потраплянню неякісної продукції на прилавки вітчизняних магазинів, а тому і до споживачів.

Метою даної роботи є аналіз та вивчення регламенту митної експертизи, митного оформлення, а також проведення експертизи засобів для догляду за меблями при їх імпорті в Україну.

Об'єктом дослідження є засоби для догляду за меблями, що імпортуються на митну територію України.

Предмет дослідження – експертиза та митне оформлення при імпорті засобів для догляду за меблями.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- проаналізувати стан ринку засобів для догляду за меблями в Україні;
- проаналізувати вимоги до якості та безпечності засобів для догляду за меблями;
- здійснити аналіз законодавчо-нормативного регулювання митного оформлення засобів для догляду за меблями;
- розглянути регламент митної експертизи засобів для догляду за меблями;
- охарактеризувати асортимент засобів для догляду за меблями;
- визначити критерії, методи та провести митну експертизу засобів для догляду за меблями;
- визначити код засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД;
- проаналізувати електронне декларування імпорту засобів для догляду за меблями;
- визначити митну вартість та розглянути процедуру нарахування митних платежів на засоби для догляду за меблями;
- проаналізувати митне оформлення засобів для догляду за меблями.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні та запровадженні критеріїв та методів для здійснення митної експертизи засобів для догляду за меблями.

Практична цінність роботи полягає у вдосконаленні митної експертизи при імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України. Сформульовані в роботі положення, висновки та рекомендації певною мірою поглиблюють наукові засади митного контролю та митного оформлення засобів для догляду за меблями і можуть бути використані у процесі адміністративно-правового регулювання інституту митного контролю, підготовки нормативно-правових актів з удосконалення структури Державної фіскальної служби України.

Публікації. За результатами досліджень опублікована стаття «Митна експертиза засобів для догляду за меблями» / А. Сатановська // Збірник наукових статей студ. заоч. форми навч. «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів» / відп. ред. В.А. Осика. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2018. – Ч. 1. – 133с.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел і додатків.

Зміст роботи викладено на 11 сторінках друкованого тексту, з яких основний текст складає 6 сторінок. Випускна кваліфікаційна робота містить 2 таблиці і 5 рисунків. Список використаних джерел налічує 10 найменувань на 2 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МИТНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА МЕБЛЯМИ

1.1 Аналіз ринку засобів для догляду за меблями

Меблі – це невід’ємна частина побуту людини та інтер’єру її помешкання. Щоб меблі довго зберігали гарний вигляд, за ними потрібен систематичний догляд. Меблі чутливі до змін температури і вологості повітря. Підвищена вологість або навпаки сухість повітря, відхилення від нормальної кімнатної температури, пряме сонячне світло (особливо при відкритих вікнах) – все це шкідливо впливає на лакове покриття меблів. В сирих приміщеннях воно покривається плямами і тьмяніє [5-6].

В приміщеннях з підвищеною температурою через всихання деревини лакова поверхня покривається великою кількістю дрібних тріщин. Тому встановлювати меблі ближче ніж на 0,5 м від радіаторів не рекомендується. Прямі сонячні промені викликають прискорене старіння лакових покриттів, в результаті якого лак тьмяніє, покривається плямами і тріщинами. Лакові покриття часто втрачають свій вигляд також через те, що на них потрапляє вода або розчинники; нерідко покриття виходить з ладу після того, як на нього ставлять гарячі предмети. Тому, в даному випадку, доцільним буде розглянути засоби по догляду за лакованими меблями.

Повсякденний догляд за лакованими меблями – це видалення з них пилу. Ця, здавалося б, звичайна операція ускладнюється тим, що при терті ганчіркою лаку, його поверхня злегка електризується. Лаковані поверхні не електропровідні, тому заряд на них зберігається довго. Частинки пилу, що знаходяться в повітрі, теж зазвичай несуть електричні заряди різних знаків, і ті з них, які мають заряд, протилежний за знаком заряду лакованої поверхні, притягаються до неї. В результаті меблі знову і досить швидко покриваються пилом. Усунути це можна було б вологим прибиранням. Так як звичайна вода містить солі, вона електропровідна, і завдяки водній плівці заряд буде стікати з

лакової поверхні. Але слідом за вологим прибиранням меблі доводиться протирати насухо, а при цьому знову з'являється електричний заряд. Ось чому сучасні засоби для догляду за меблями мають компоненти, що знімають електризацію лакового шару (антистатики) [7-9].

Інше завдання – очищення лакового шару від брудних плям і надання йому глянцею. Хороший глянець меблів можна створити, завдаючи тонкий шар рідкого мінерального масла. Воно також розчиняє жирові забруднення, які можна після цього видалити ганчіркою. Однак далеко не всі забруднення розчиняються в олії. Тому сучасні засоби для догляду за меблями містять поряд з маслом воду і розчинники.

Для збереження хорошого стану меблів потрібно, по можливості, перешкоджати старінню лакового шару. Оскільки старіння йде найбільш інтенсивно під впливом сонячних променів, на лакове покриття доцільно нанести шар воску, який ці промені поглинає. У той же час воскова плівка, якщо вона добре відполірована, надає меблям глянець. Тому, в деякі препарати для догляду за меблями вводять воски [10].

Таким чином, для догляду за лакованими та полірованими меблями можуть застосовуватися засоби чотирьох типів:

- засоби на масляній основі, які знімають забруднення, створюють глянець і надають покриттю антистатичні властивості;
- засоби на восковій основі, що виконують ті ж функції, але, крім цього, утворюють на лакованій поверхні тонку воскову плівку;
- засоби, які містять як олії, так і воски;
- засоби для «сухого прибирання» меблів знімають електризацію.

Засоби для догляду за меблями відносяться до товарів побутової хімії. До товарів побутової хімії відносять товари хімічної природи, призначені для різних господарських потреб. Їх застосування оптимізує процеси, заощаджує ресурси, але при цьому потрібно відзначити негативні сторони їхнього використання: вони токсичні і алергени, екологічно жорсткі, хімічно активні.

Також вимагають суворого дотримання правил експлуатації, упакування, зберігання і термінів реалізації [11].

Ринок чистячих і миючих засобів, в силу постійного попиту споживачів на цю продукцію протягом останніх років зміцнився. Зараз споживач віддає перевагу практичному, перевіреному підходу до вибору чистячих товарів: оптимальне поєднання ціни та якості, а, отже, і універсальність.

Засоби побутової хімії (в т. ч. і засоби для догляду за меблями) поділяються на три основні цінові категорії:

- низька (ТМ «Краплинка», ТМ «Попелюшка», ТМ «Хвилина»);
- середня (ТМ «Міф», ТМ «Sortie», ТМ «АОС», ТМ «Бінго», ТМ «Aqualon»);
- висока (ТМ «Pronto», ТМ «Persil», ТМ «Ariel», ТМ «Bagi» і ін.).

Безумовними лідерами на ринку засобів для чищення України є дві великі інтернаціональні компанії:

- Procter & Gamble;
- Henkel.

Компанія «PIRANA» – одне з найдавніших українських підприємств, що заявило про себе ще у 1994 році, випустивши на ринок лінійку шампуню за болгарськими рецептами.

Чистячі засоби представлені наступними найменуваннями та фасуванням:

- ТМ «ЮКА» – 500 г;
- ТМ «Furry» – 500 г.

Засоби для догляду за керамічними поверхнями:

- гель для видалення нагару і стійких жирних забруднень ТМ «ЮКА»- 500 г;
- гель для видалення іржі і вапняного нальоту ТМ «ЮКА»- 500 г;
- миючий засіб для керамічних поверхонь ТМ «ЮКА» – 810 г;
- миючий засіб для керамічних поверхонь ТМ «Furry»- 500 г.

Розумне співвідношення ціна-якість спонукало до співпраці з компанією «PIRANA» такі великі торгові мережі як АТБ-маркет, ТОВ «Ашан Україна Гіпермаркет», ТОВ «Руш» (мережа магазинів «Єва») та інші [12].

ТОВ «Ельфа» – компанія, що з'явилась на українському ринку у 1997 році. За цей час ТОВ «Ельфа» значно розширила своє виробництво і пропонує різноманітний спектр побутової хімії для дому і косметичних засобів, представлений 16 торговими марками. Продукція компанії підкоряє не лише вітчизняний ринок.

Чистячі засоби ТОВ «Ельфа» представлені наступними найменуваннями:

- універсальний очисник (750 мл) для прибирання будь-яких поверхонь;
- засіб для миття дерев'яних поверхонь (750 мл);
- засіб-антижир для кухні (500 мл) з розпилювачем;
- універсальний содовий очисник (500 мл);
- піна для миття акрилових поверхонь (500 мл) з розпилювачем;
- засоби для миття вікон з нашатирним спиртом або оцтом (750 мл).

ТОВ «Завод побутової хімії МИЛАМ» відносно нове підприємство на українському ринку побутової хімії, був створений у 2004 році, і за час існування підкорив споживачів різноманітним і якісним товаром. Під торговою маркою «МИЛАМ» випускалися засоби для миття посуду, для видалення накипу, засоби для видалення жиру, кіптю і нагару. Користуються популярністю санітарно-гігієнічні засоби для чищення і дезінфекції унітазів. Рідина і гелі для миття посуду під торговою маркою «Test» і «Bingo» зручним розфасуванням в 300 г, 500 і 750 г. Під вище названими торговими марками компанією випускаються також чистячі порошки і миючі засоби для скла [13].

Компанія «GDU» виробляє безпечну і доступну за ціною для споживача продукцію. Контролює її вплив на оточуюче середовище. Для домашнього господарювання компанія пропонує:

- миючі засоби для посуду під торговими марками «LEMON FRESH», «SANIX», «GOLD CYTRUS», що ефективно діють навіть у холодній воді і містять у своєму складі лише безпечні для людини і довкілля речовини;
- універсальні засоби для прибирання підлоги «FLOOR»;
- спеціалізовані засоби для чищення і дезінфекції торгових марок «SANIX» і «DIX PROFESSIONAL»;
- засоби для миття вікон і скляних поверхонь «WINDOW PLUS»;
- лінійка екологічної продукції «ECOLINE», яка відповідає європейським стандартам і не викликає алергічних реакцій, не становить загрози для здоров'я споживача.

Розглянемо стан ринку України щодо засобів для чищення, включаючи засоби для догляду за меблями [14].

У 2017 році в Україні було продано, за попередніми даними, 366,6 млн. тонн побутової хімії на суму 22,55 млрд. грн., підраховали в міжнародній дослідницькій компанії Euromonitor International. Основний обсяг продажів займають пральні порошки, засоби для чищення твердих поверхонь і миття посуду. Абсолютними лідерами залишаються інтернаціональні компанії Proctor & Gamble, Henkel, Unilever і SC Johnson, які виробляють близько 69% всієї продукції [15,16].

За даними Euromonitor International темпи падіння продажів засобів для догляду за меблями у 2017 році сповільнилися, хоча й незначно. На це вплинуло поліпшення споживчих настроїв. Люди стали витрачати більше, ніж у 2016 році. Але не настільки, як до кризи, оскільки рівень життя населення все ще залишається на низькому рівні (рис. 1.1).

Аналізуючи дані, наведені на рис.1.1 стверджує про те, що найбільшу частку серед чистячих засобів в Україні займають засоби для прання білизни (27%), на другому місці – освіжувачі повітря та аерозолі (19%). В загальному обсязі засобів для чищення станом на кінець 2017 року частка засобів для догляду за меблями складає 15% [17].

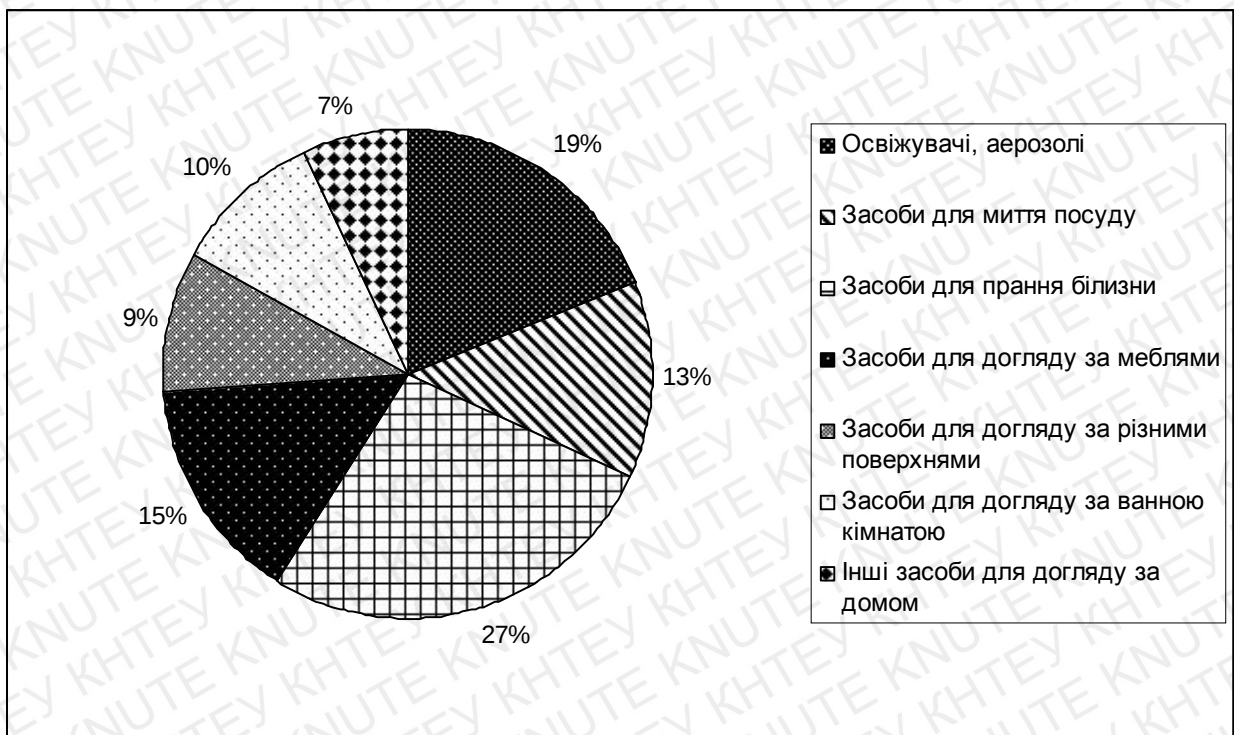

Рис. 1.1. Розподіл чистячих засобів в Україні в 2017 році, % [17].

Наявні в Україні виробничі потужності (близько 30 підприємств) дають змогу досягти високого обсягу виробництва, що становить 184 тис. т з перспективою щорічного зростання потужності на 10-15%. Повне завантаження потужностей дозволило б досягти оптимальних норм споживання чистячих засобів навіть без залучення імпорту. Сьогодні в Україні виробляється менше половини необхідної кількості чистячих засобів, при тому що рівень споживання залишається одним із найвищих у Європі. Так, за даними соціологів і медичних працівників, рівень споживання чистячих засобів у різній товарній формі повинен складати не менше 2-3 кг на рік [17].

Слід наголосити, що 85-90 % вироблених в Україні чистячих засобів споживається на внутрішньому ринку. Експортні постачання їх відносно незначні, хоча і зберігають останніми роками позитивну динаміку.

Аналіз різноцінових сегментів ринку мийних засобів показує приріст продажів у сегменті високовартісних засобів, тоді як низькоціновий сегмент втрачає свої обсяги продажів.

Кількість суб'єктів, що виробляли у 2017 р. мийні засоби, налічувалось більше 20, а обсяг продукції, виробленої в цьому ж році, становив 62236 т (за даними Державної служби статистики України). Загалом ринок побутової хімії в Україні охоплений 5-7 найбільшими і агресивними представниками транснаціонального бізнесу. Провідні позиції з обсягу виробництва мийних засобів займає компанія Procter&Gamble (близько 23 %).

Велика кількість продукції російського виробництва – це марки Mr.Proper, Dreft, Fairy, Ace, Lenor та інші.

З українського ринку Procter&Gamble manufacturing Ukraine поставляються дешеві пральні порошки (Gala, Tide). Слідом за лідером йде компанія Henkel (США – ЄС) [18].

Через «HenkelУкраїна» з ЄС та СНД експортується широкий спектр продукції під відомими марками Rex, Persil, Perwoll, Pur, Bref, Silan, Losk (рис. 1.2).

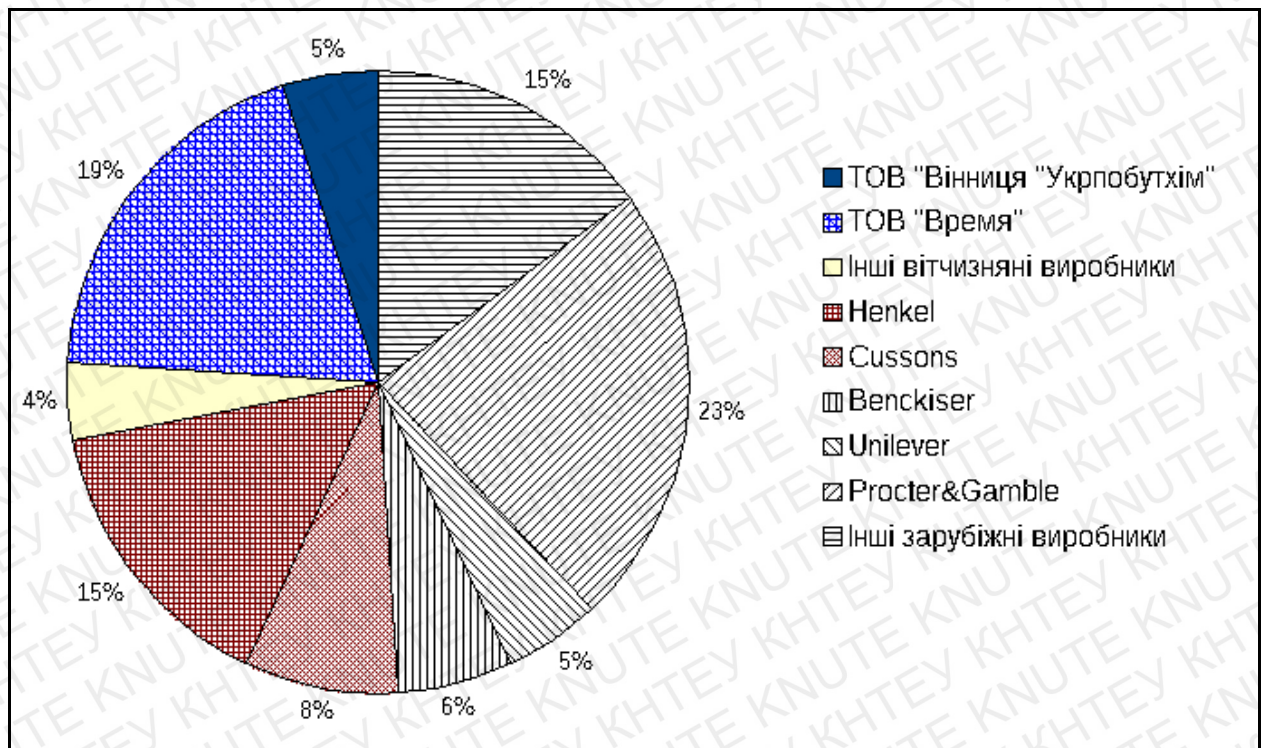

Рис. 1.2. Розподіл сегментів ринку чистячих засобів між основними виробниками на ринку України в 2017 році, % [18]

За даними AC Nielsen Ukraine, розподіл фізичних обсягів продажів універсальних засобів для чищення за типами консистенції виглядає так: на порошки припадає 54,7 %, гелі – 20,4, рідини – 16,3, креми – 7,9, спреї – 0,6 %, і всього 0,1 ринку займають пасти. За даними AC Nielsen Ukraine, місткість ринку засобів побутової хімії становить приблизно 900 тис. т на рік.

Привабливим ринок для збуту товарів побутової хімії Україна є передусім завдяки 46-мільйонному населенню. У 2017 р. споживання чистячих засобів у країні досягло 7,5 кг на людину за рік, зокрема 4,9 кг порошкоподібних і 0,3 кг рідких мийних засобів, а також 2,3 кг мила. З огляду на це, річна споживча місткість ринку мийних засобів України оцінюється виробниками в 350 тис. т. Однак ринок остаточно все ще не заповнений [18,19].

Враховуючи невисокий рівень платоспроможності населення, найбільший попит нині мають мийні засоби нижчої і середньої цінових груп.

Розглянемо динаміку імпорту та експорту чистячих засобів (в т. ч. і засобів для догляду за меблями) протягом останніх років (рис. 1.3) [20].

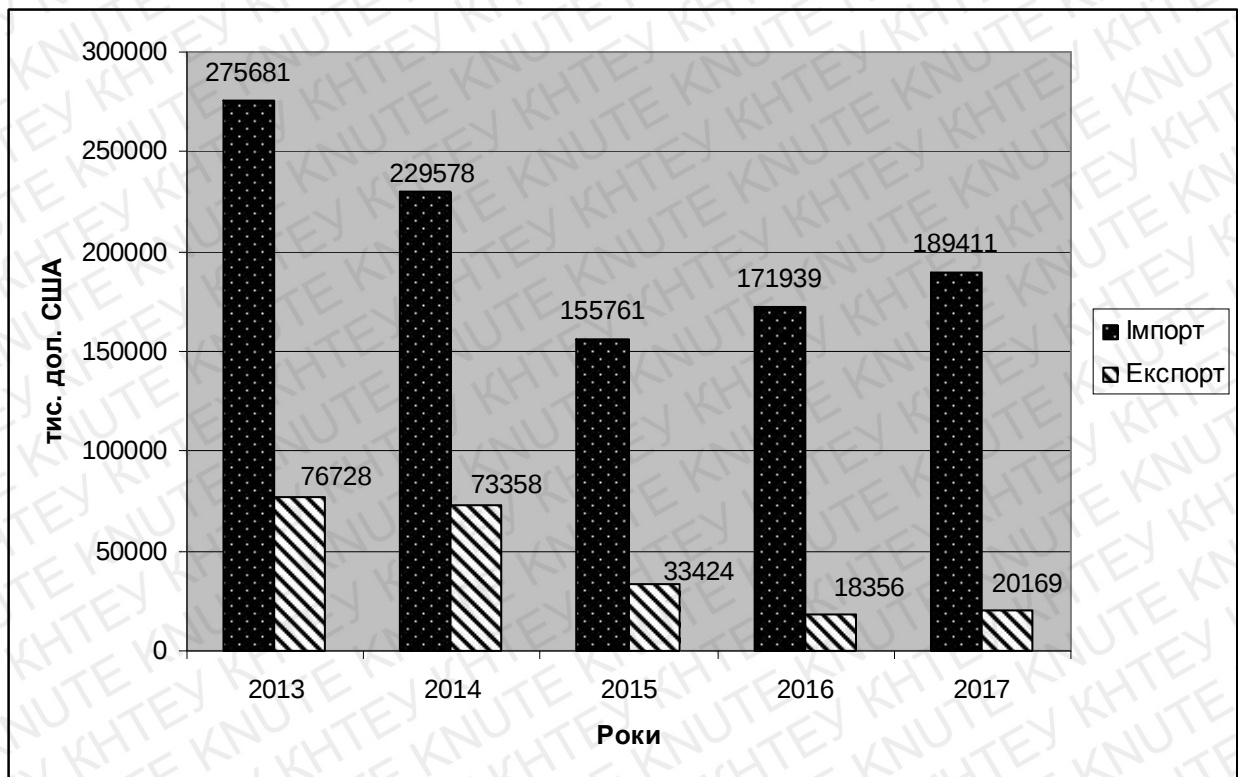

Рис. 1.3. Динаміка експортно-імпортних операцій чистячих засобів в Україні протягом 2013-2017 рр., тис. дол. США [20]

Дані рис. 1.3 свідчать, що в період з 2013 по 2015 роки обсяги імпорту чистячих засобів в Україну зменшились з 275681 тис. дол. США до 155761 тис. дол. США. Однак, за даними Державної фіскальної служби України, уже в 2016 році порівняно з 2015 обсяги імпорту зросли в доларовому еквіваленті з 155761 тис. дол. США до 171939 тис. дол. США, а в 2017 році – до 189411 тис. дол. США.

Якщо аналізувати динаміку експорту чистячих засобів з України в країни близького та далекого зарубіжжя, то тут ситуація є протилежною. В період з 2013 по 2017 рік спостерігається спад обсягів експорту чистячих засобів в грошовому еквіваленті з 76728 тис. дол. США до 20169 тис. дол. США, тобто, в 3,5 рази. В цілому, можна констатувати, що ринок чистячих засобів в Україні є імпортозалежний [20].

Розглянемо структуру імпорту чистячих засобів із основними країнами-контрагентами (рис. 1.4).

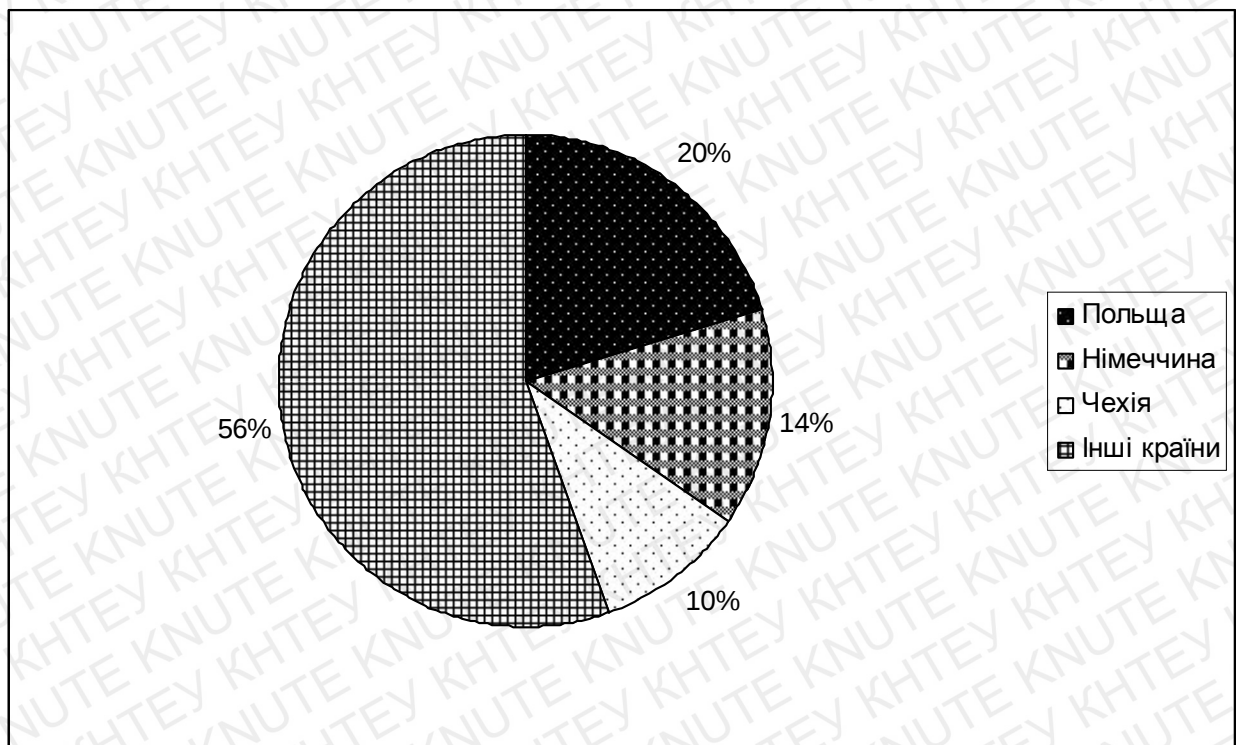

Рис. 1.4. Частка основних країн-імпортерів чистячих засобів в Україну в 2017 році, % [21]

З наведених даних на рис. 1.4 можна зазначити, що основними країнами-імпортерами чистячих засобів (в т. ч. і засобів для догляду за меблями) в Україну в 2017 році були Польща, Німеччина та Чехія. При чому частка імпорту Польщі в загальному обсязі складала 20%, Німеччини – 14%, а Чехії – 10%. Частка імпорту чистячих засобів решти країн в загальному обсязі складає 56%.

Щодо експорту, то основними країнами-контрагентами чистячих засобів виступають країни близького зарубіжжя, де українські товари цього сегменту користуються значним попитом (рис. 1.5) [21].

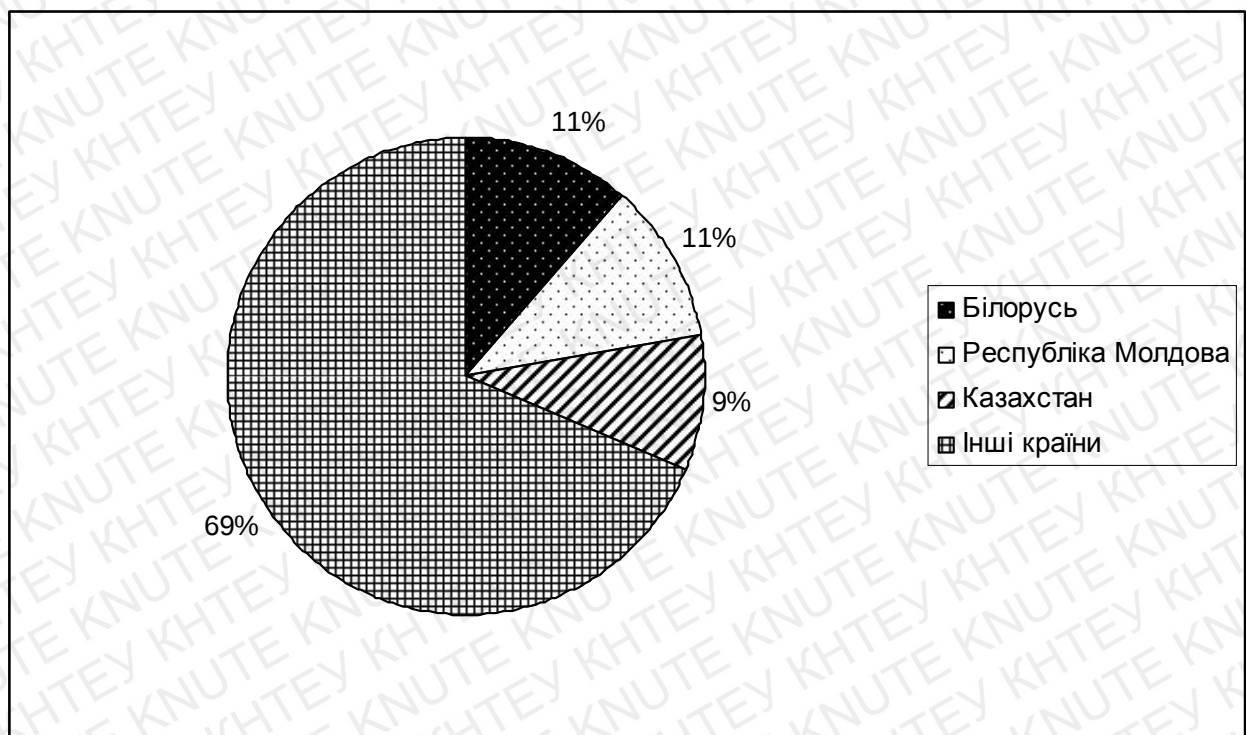

Рис. 1.5. Основні країни-контрагенти експорту чистячих засобів в 2017 році, % [21]

Такими країнами виступають Білорусь, Республіка Молдова та Казахстан. Частка Білорусі в загальному обсязі експорту чистячих засобів складає 11%, Молдови – 11%, Казахстану – 9%. Сумарна частка решти країн в загальному обсязі експорту становить 69%.

Таким чином за результатами досліджень та аналізами ринку України встановлено: динаміка зростання продажу чистячих засобів (в т. ч. і засобів для

догляду за меблями) за останні роки зберігалася на досить високому рівні – 15-20 %, що обіцяє хороші перспективи для інвесторів. Український ринок не можна назвати насиченим. Частка вітчизняної продукції на ринку могла б бути більшою, однак відчувається брак сировини, більшість компонентів якої доводиться закуповувати за кордоном. Спираючись на отримані дані, необхідно рекомендувати національному виробнику врахувати зрушення, які відбуваються у попиті населення та використовувати їх для поширення своєї присутності на ринку чистячих засобів [22].

1.2. Визначення вимог до якості та безпечності засобів для догляду за меблями

Засоби для догляду за меблями відносяться до мийних засобів. Згідно з Технічним регламентом мийних засобів (редакція від 17.03.2014) мийний засіб – будь-яка речовина або препарат, що містять мило та/або інші поверхнево-активні речовини, призначені для прання або очищення та використання в побуті і промисловості, у формі рідини, порошку, пасти, бруска, плитки, таблетки тощо. Вимоги цього Технічного регламенту поширюються на: [23]

- мийні засоби, призначені для прання або очищення та введені в обіг на території України для потреб споживача (користувача);
- мийні засоби, призначені для замочування, полоскання, підкромхмалювання, апретування, пом'якшування або вибілювання виробів з тканин;
- мийні засоби, призначені для очищення поверхонь, матеріалів, виробів, механізмів, механічних пристроїв, транспортних засобів та допоміжного обладнання, інструментарію, апаратури тощо;
- інші мийні засоби, призначені для використання під час прання та очищення.

Даний технічний регламент встановлює вимоги до якості та безпечності засобів для догляду за меблями.

Рівень повного біологічного розкладу поверхнево-активних речовин, що входять до складу засобів для догляду за меблями, повинен становити протягом 28 днів не менш як 60 відсотків (за двоокисом вуглецю) або 70 відсотків (за загальним органічним вуглецем) [24].

Орієнтуючись на рівень якості та безпечності в країнах-виробниках, рівень первинного біологічного розкладу поверхнево-активних речовин, що входять до складу засобів для догляду за меблями, повинен становити не менш як 80 відсотків.

До складу засобів для догляду за меблями можуть входити:

- різноманітні масла (додають меблям блиску);
- силікон (надає меблям легкого сяйва і приховує дрібні пошкодження, швидко висихає, покращує зовнішній вигляд в цілому);
- віск (використовується для маскувння дрібних дефектів на зразок тріщин, робить меблі менш сприйнятливими до появи нових подряпин, відносно безпечний для дітей);
- розчинники (не особливо безпечні, тому краще вибирати засіб, в якому замість спирту і гасу додають аміди жирних кислот);
- аміди жирних кислот – дозволяють створити діючу речовину, яка легко наноситься на поверхню, допомагає поверхні «відштовхувати» воду;
- ароматизатори – надають меблям приємний запах;
- емульгатори – використовуються для того, щоб у емульсії була низька в'язкість, тобто, щоб отримати аерозоль;
- антистатики – дані компоненти допомагають в майбутньому «відштовхувати» пил від поверхні столу, шафи і т.д.;
- розчинники – допомагають отримати рідкий засіб. Можуть виступати у вигляді води, гасу, уайт-спіриту (два останні не особливо безпечні для здоров'я людини);
- поверхнево-активні речовини – дозволяють легко прибрати забруднення з поверхні;
- міристат, ізопропіл – речовини, які пом'якшують шкіру [25].

Одними з найпоширеніших засобів для догляду за меблями є поліролі. Залежно від того як поліролі діють на поверхню їх ділять на кілька основних груп. Найпоширеніші засоби це:

- поліролі для меблів з лакованою поверхнею – очищають, додають блиск і головне не залишають розводів на особливій поверхні;
- суміші для усунення подряпин і доданню приємного блиску – найчастіше з воском в своєму складі, вважаються найбільш економічними;
- поліролі, які створюють ефект підфарбовування. Крім частинок фарби в їх складі є компоненти – антистатики, щоб «відштовхувати» пил.

Зростання виробництва засобів для догляду за меблями на основі поверхнево-активних речовин (ПАР) зумовлено зростаючими потребами в цих препаратах багатьох галузей промисловості, підвищенням обсягів використання мийних засобів.

Синтетичні мийні засоби у процесі виробництва і застосування можуть впливати на людину і потрапляти в навколишнє середовище, негативно впливаючи на них. Для забезпечення найефективніших мийних властивостей цих синтетичних засобів складають спеціальні композиції з 5-12 інгредієнтів.

У препаратах для прання вміст поверхнево-активних речовин може перевищувати 30 %. У засобах для миття і чищення посуду в 3-5 разів знижений вміст ПАР і фосфатів, але збільшений вміст лугів і кислот. В групі технічних мийних засобів, які використовуються для обладнання харчової промисловості, ПАР можуть бути або зовсім відсутні, або введені в дуже малих кількостях.

У рецептурах засобів для догляду за меблями до пріоритетних чинників впливу на людину відносять поверхнево-активні речовини. Вони мають асиметричну молекулярну структуру, що містить гідрофобні і гідрофільні радикали.

Молекулярна структура ПАР визначає поверхневу активність цих сполук, з якою пов'язані властивості до миття, піноутворення, змочування.

До суттєвих особливостей застосування засобів побутової хімії на основі поверхнево-активних речовин відноситься здатність ПАР довгочасно зберігатися на різних поверхнях, які були оброблені ними, і руках людини.

При частому застосуванні засобів для догляду за меблями на шкірі утворюється постійне депо поверхнево-активних речовин. Частина ПАР може потрапляти до організму людини через харчовий канал [26].

Механізм дії ПАР на процеси в організмі базується на впливі на структуру і проникність біологічних мембран, що спричиняє найбільш виражені ефекти з боку центральної нервової системи, органів зовнішнього дихання, харчового каналу і крові.

Переважає більшість поверхнево-активних речовин має відносно низьку токсичність, вони можуть проявляти подразнюючу і резорбтивну дію на шкіру і слизові оболонки.

Найбільша небезпека поверхнево-активних речовин і препаратів на їх основі для людей міститься в їх сенсibiliзуючій дії, здатності викликати алергічні реакції.

Своєрідність біологічної дії поверхнево-активних речовин полягає в тому, що вони можуть не тільки власне виявляти загальнотоксичну і алергенну дію на організм людини, а й посилювати токсичну, канцерогенну, сенсibiliзуючу, мутагенну дію інших хімічних речовин при комплексному та комбінованому надходженні до організму.

Було проведено аналіз базових документів, які забезпечують безпечне використання синтетичних мийних засобів у різних країнах, порівняльний аналіз показників безпеки та аналіз методичних підходів до вирішення питань безпеки синтетичних мийних засобів для здоров'я людини і для довкілля.

При вирішенні питань безпеки засобів для догляду за меблями розглядаються екологічні, токсикологічні та санітарно-хімічні показники (табл. 1.1), що відображено в законодавчих документах, які забезпечують безпечне використання засобів для догляду за меблями в країнах Євросоюзу, СНД та в Україні.

Таблиця 1.1

Фактори, які беруться до уваги при оцінці ризику засобів для догляду за меблями у різних країнах

Країна	Показники, які беруться до уваги при оцінці ризику		
	Екологічні	Токсикологічні	Санітарно-технічні
Країни Євросоюзу	Повне біорозкладання	Наявність у рецептурі алергенної речовини зі списку, який наведено в Директиві 76/768/ЕЕС	Вміст важких металів, змиваємість
	Вміст сполук фосфору	Дія на шкіру і слизові оболонки	
Країни СНД	Масова частка фосфорно-кислих сполук	Класи небезпеки за гострою токсичністю	Показник активності водневих іонів (рН)
	Біорозкладання (повне, первинне)	Дія на шкіру і слизові оболонки	Змиваємість
		Сенсибілізуюча дія	Вміст важких металів
		Здатність викликати віддалені ефекти	Утворення пилу Здатність викликати інгальційне отруєння
Україна	Масова частка фосфатів	Дія на шкіру і слизові оболонки	Показник активності водневих іонів (рН)
	Біорозкладання (повне, первинне)	Сенсибілізуюча дія	Допустимий вміст ПАР
		Здатність викликати віддалені ефекти	Утворення пилу

Питання управління ризиками на належному рівні відображені тільки в регламентах Євросоюзу. Визначені пріоритетні заходи, чітко і детально розписані процедури розміщення продукції на ринку, умови, обов'язкові до виконання, випадки, в яких можливі або не можливі відступи від прийнятих правил, перелік інформації, що має бути надана в тих чи інших випадках і

шляхи проходження цієї інформації, переліки тестів і методів, які можуть бути використані при підтвердженні відповідності продукції, відповідальність за порушення вимог.

Документи, які регламентують питання безпеки засобів для догляду за меблями у країнах Євросоюзу, СНД і в Україні, переглядаються і вдосконалюються, створюються нові документи, вносяться зміни до регламентів та показників, що визначають безпеку.

На сьогоднішній день в країнах Європейського союзу діють наступні законодавчі документи:

- Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on detergents;
- Commission Regulation (EC) No 907/2006 of 20 June 2006 amending Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council on detergents, in order to adapt Annexes III and VII thereto;
- Commission Regulation (EC) No 551/2009 of 25 June 2009 amending Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council on detergents, in order to adapt Annexes V and VI thereto (surfactant derogation);
- Regulation (EU) No 259/2012 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2012 amending Regulation (EC) No 648/2004 as regards the use of phosphates and other phosphorus compounds in consumer laundry detergents and consumer automatic dishwasher detergents;
- List of the 26 allergenic substances which must be labeled on the packaging of detergents if added at concentration exceeding 0,01% (Directive 2003/15/EC (7th amendment to Directive 76/768/EEC, Annex III, part I).

Базовим законодавчим документом Євросоюзу є Регламент (ЄС) № 648/2004. Основний законодавчий документ не акцентує увагу на безпосередніх показниках безпеки для здоров'я людини. Регламент № 648/2004 Європейського Парламенту та Ради встановлює вимоги до біорозкладання ПАР, вмісту фосфатів, маркування вмісту небезпечних речовин [27]. Ці вимоги насамперед

стосуються безпеки навколишнього середовища і опосередковано від цього — безпеки для людини. У Регламенті:

- обґрунтовано необхідність введення визначення для засобів для догляду за меблями,
- дано опис типів поверхнево-активних речовин щодо біологічного розкладання, перенесено акцент на повне біорозкладання,
- обґрунтовано введення нового набору тестів для підтвердження біорозкладання,
- обґрунтовано необхідність поширення вимог до біорозкладання на катіонні та амфотерні ПАР,
- визначено вимоги щодо маркування та інформаційних даних, які виробники зобов'язані надавати в розпорядження компетентних органів країн-членів ЄС та медичного персоналу.

Також визначені питання для обов'язкового подальшого вирішення: анаеробна біодеградація фосфатів і основних органічних компонентів рецептури, які не мають поверхнево-активних властивостей. Регламент встановлює правила, спрямовані на досягнення вільного переміщення засобів для догляду за меблями і ПАР на внутрішньому ринку, одночасно із забезпеченням високого рівня захисту довкілля та здоров'я людини. Інші регламенти та документи доповнюють базовий регламент і вносять зміни щодо встановлення вимог до біорозкладання ПАР, вмісту фосфатів, маркування вмісту небезпечних речовин. Також визначено напрямки для обов'язкової подальшої біодеградації фосфатів і основних органічних компонентів рецептури, які не мають поверхнево-активних властивостей.

У березні 2012 р. був прийнятий новий регламент Regulation (EU) № 259/2012, який доповнює регламент 648/2004 щодо використання фосфатів та інших сполук фосфору в засобах для догляду за меблями [28]. З 30 червня 2013 р. не підлягають розміщенню на ринку засоби для догляду за меблями із загальним вмістом фосфору 0,5 грама. З 1 січня 2017 р. такі ж правила поширюються на засоби для побутових посудомийних машин, в яких загальний

вміст фосфору дорівнює або перевищує 0,3 грама на стандартну дозу. Зроблено обмеження фосфорних сполук, а не повна їх заборона. Оцінка ризиків і аналіз ситуації показали, що введення на європейському рівні обмеження використання фосфорних сполук у побутових мийних засобах зменшує внесок фосфатів у ризик евтрофікації водойм країн Євросоюзу і знижує вартість видалення фосфору на очисних спорудах. Така економія затрат виявилася вигіднішою, ніж уведення в побутові мийні засоби альтернативних пом'якшувачів.

Серед документів ЄС щодо детергентів є група постанов, яка не є законодавчою, але визначає основні положення майбутніх вимог, що спрямовані на посилення заходів захисту здоров'я людини і охорони навколишнього середовища. До цієї групи відноситься і рішення Комісії від 28.11.2011 про встановлення екологічних критеріїв для присудження маркування «EC ECOLABLE». Цей знак надається продуктам із зниженим впливом на навколишнє середовище протягом всього їх життєвого циклу.

Критеріями відбору препаратів для присудження продукції знаку екологічної безпеки є їх мінімальний вплив на водні екосистеми, обмежений вміст небезпечних речовин, попереднє тестування експлуатаційних характеристик, скорочення споживання енергії при використанні для прання низьких температур. Препарати, що подаються на «EC ECO-LABLE», перевіряються на відповідність щодо вимог до дозування, упакування та якості прання, за токсичністю для водних організмів і здатністю до біологічного розкладання всіх органічних речовин.

У країнах СНД наразі діють кілька основних документів, які визначають вимоги безпеки для товарів побутової хімії:

- документ Митного союзу «Единые санитарно-эпидемиологические и гигиенические требования к товарам, подлежащим санитарно-эпидемиологическому надзору (контролю)», затверджений рішенням Комісії Митного союзу 28.05.2010, № 299;

- Технічний регламент Казахстану «Требования к безопасности синтетических моющих средств и товаров бытовой химии» (наказ Міністерства промисловості та торгівлі РФ від 27.04.2010 №329 щодо обов'язкового підтвердження ТПХ вимогам цього документа);

- ГОСТ 25644-96 «Средства моющие синтетические порошкообразные. Общие технические требования»;

- ГОСТ Р 51696-2000 «Товары бытовой химии. Общие технические требования».

В Україні діють такі основні документи, що регулюють безпеку засобів для догляду за меблями:

- Технічний регламент мийних засобів, затверджений наказом КМ України 20.08.2008, № 717 (у редакції постанови КМ України від 12.06.2013 № 408 — з грудня 2013 р.);

- ДСТУ 2972:2010 «Засоби мийні синтетичні порошкоподібні. Загальні технічні вимоги та методи випробування»;

- СанПиН № 6026 Б-91 «Санитарные правила и нормы по производству и применению товаров бытовой химии»;

- Методические указания по гигиенической оценке товаров бытовой химии», № 6026 В-91;

- Методические указания по санитарно-гигиеническому контролю за применением чистящих средств для обработки изделий, контактирующих с пищевыми продуктами», № №4548-87.

Історично склалося так, що в Україні діють нормативи безпеки ПАР. Українські вчені наприкінці 80-х років минулого сторіччя займалися гігієнічною регламентацією ПАР як основної частини безпеки засобів для догляду за меблями, яка визначає їх особливості та біологічну активність. Саме в цих документах викладені основні вимоги до токсикологічних характеристик засобів побутової хімії, визначено критерії гігієнічної оцінки, встановлені санітарно-гігієнічні нормативи.

У 2008 році постановою Кабінету Міністрів України був затверджений Технічний регламент мийних засобів — головний законодавчий документ країни, в якому висвітлюються питання безпеки засобів для догляду за меблями. При створенні Технічного регламенту в основу були покладені вимоги до мийних засобів, встановлені в Regulation (EC) № 648/2004 [28].

Показники безпеки засобів для догляду за меблями, які діють в Україні, наведені в табл.1.2. Таким чином, в головних законодавчих документах України — Технічному регламенті і ГОСТах, які визначають основні вимоги засобів для догляду за меблями та поверхнево-активних речовин, не згадуються токсикологічні та санітарно-гігієнічні аспекти безпеки.

Таблиця 1.2

Показники, нормативи і регламенти, які враховуються при оцінці ризику засобів для догляду за меблями в Україні

Показники, які враховуються при оцінці ризику	Нормативні величини і регламенти
Екологічні	
Масова частка фосфоровмісних сполук	не більше 17%
Біорозкладання (повне, первинне)	- повне не менше 60%(за двоокисом вуглецю)
	- первинне не менше 80%
Токсикологічні	
Дія на шкіру і слизові оболонки	відсутність подразнюючої дії при дотриманні режиму використання
Алергенна дія	відсутність алергенної дії при дотриманні режиму використання
Здатність викликати віддалені ефекти	відсутність канцерогенної мутагенної тератогенної дії при дотриманні режиму використання
Санітарно-хімічні	
Показник активності водневих іонів (рН)	7,0-11,5% (для 1%-го розчину)
Допустимий вміст ПАР	на шкірі рук – 1 мкг/см ²
Утворення пилу	масова частка пилу – не більше 3%

Аналізуючи вищезазначене, можна стверджувати, що у вітчизняних документах питання безпеки засобів для догляду за меблями висвітлені

недостатньо. У нашій країні також йде підготовка нових документів, покликаних забезпечити сучасний рівень вирішення питань безпеки СМЗ.

У 2008 році розглядався проект ДСанПіН «Санітарні правила і норми безпеки для здоров'я товарів побутової хімії». Проект містив ряд спірних положень, серед яких — великий обсяг обов'язкових токсикологічних досліджень, введення нового показника (показника негативної дії) і нової класифікації за класами токсичності без наукового обґрунтування необхідності цих нововведень. На сьогоднішній день проект санітарних правил не доопрацьований і не затверджений.

Таким чином, з викладеного вище видно, що оцінка ризику використання засобів для догляду за меблями в різних країнах значно різниться, що свідчить про існування різних методичних підходів до вирішення питань безпеки засобів для догляду за меблями для здоров'я людини та для навколишнього середовища.

Підводячи підсумки аналізу документів різних країн, які стосуються безпеки застосування засобів для догляду за меблями, можна зробити кілька висновків щодо методології оцінки ризику для здоров'я людини товарів побутової хімії, насамперед засобів для догляду за меблями:

- несприятливий вплив засобів для догляду за меблями на основі ПАР може бути багатofакторним і стосуватися здоров'я людини напряму і опосередковано, отже, має оцінюватися комплексно;
- при встановленні регламентів безпечного використання засобів для догляду за меблями мають враховуватися різні групи показників безпеки: токсикологічні, санітарно-гігієнічні, екологічні, фізико-хімічні;
- при проведенні токсикологічної оцінки засобів для догляду за меблями має бути науково обґрунтований вибір показників безпеки і критеріїв їхньої оцінки із використанням гранично допустимих нормативів;
- існують об'єктивні дані щодо необхідності впровадження або розробки і впровадження сучасних хіміко-аналітичних методів для визначення екологічних і санітарно-хімічних показників безпеки [29].

1.3. Законодавчо-нормативне регулювання митного оформлення засобів для догляду за меблями

Процедура митного оформлення при імпорті засобів для догляду за меблями регулюється Митним кодексом України, постановою Кабінету Міністрів України №450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій»; наказом Міністерства фінансів України № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» та ін.[30].

Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, в т. ч. засобів для догляду за меблями, через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку їх ввезення на митну територію України.

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів, якщо інше не передбачено Митним кодексом України.

Місце і час здійснення митного оформлення визначаються статтею 247 Митного Кодексу України.

Стаття 248 МКУ визначає початок митного оформлення. Стаття 249 МКУ містить положення про те, що декларанти або уповноважені ними особи можуть бути присутніми під час митного оформлення засобів для догляду за меблями «Pronto», які висуваються ними для такого оформлення.

Стаття 254 МКУ визначає документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення засобів для догляду за меблями, що переміщуються через митний кордон України.

Стаття 255 визначає процедуру завершення митного оформлення засобів для догляду за меблями при їх імпорті [30].

Податковий кодекс України регулює порядок нарахування і справляння податку на додану вартість на імпорт засобів для догляду за меблями [31].

Митний тариф України – систематизований перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України. Митний тариф України прийнятий Законом України «Про Митний тариф України». Митний тариф України встановлює ставки ввізного мита на засобів для догляду за меблями згідно з їх кодом за УКТЗЕД. Даний нормативно-правовий акт містить перелік ставок загальнодержавного податку – ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів. Ставки ввізного мита можуть встановлюватися або змінюватися виключно шляхом внесення змін до Митного тарифу України в порядку, визначеному законом [32].

Іншим важливим документом, що регулює митне оформлення засобів для догляду за меблями є наказ міністерства фінансів України від 31.05.2012 року № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа». В зазначеному наказі наводиться перелік основних термінів, що застосовуються при декларуванні імпорту цих товарів [33].

Окрім основних термінів, в даному наказі наводиться перелік документів, що застосовуються при виконанні митних формальностей за митною декларацією; порядок подання митної декларації; виконання митних формальностей за митною декларацією, заповненою у звичайному порядку; особливості виконання митних формальностей за попередньою декларацією; внесення змін або відкликання митної декларації. Також наводиться порядок оформлення картки відмови, а також як додатки до цього наказу виступають бланки встановленого зразка вищенаведених документів.

Також, важливим документом, що застосовується при митному оформленні імпорту засобів для догляду за меблями, є наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих

класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій». Даним нормативно-правовим актом затверджуються найрізноманітніші класифікатори, що необхідні при декларуванні засобів для догляду за меблями. Класифікатори, затверджені в даному нормативному документі, застосовуються при митному оформленні (декларування) для спрощення митних процедур при імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України. Серед основних слід виділити класифікатори: типів декларацій, митних режимів, умов поставки, характерів угод, видів транспорту, видів упаковок, документів, способів розрахунку, типів контейнерів, одиниць вимірювання, митних формальностей, виконання митних формальностей, заходів гарантування тощо [34].

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» визначає порядок заповнення митних декларацій (МД) при імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України. Зокрема, в ньому деталізовано порядок заповнення граф митних декларацій відповідно до обраного митного режиму. Цей Наказ визначає правила заповнення граф митних декларацій на бланках єдиного адміністративного документа форми МД-2. Митним органам не допускається встановлювати порядок заповнення граф МД і визначати особливості заповнення граф МД, відмінні від визначених даним наказом [35].

Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» визначає вимоги до оформлення і використання митних декларацій, на підставі яких декларуються товари, що переміщуються (в даному випадку імпортується) через митний кордон України підприємствами, та інші товари, що відповідно до законодавства України декларуються шляхом поданням митної декларації, передбаченої для підприємств, а також порядок внесення змін до митних декларацій, їх відкликання та визнання недійсними. Цей документ визначає: форми

письмового декларування, оформлення митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, заповнення періодичної митної декларації, заповнення тимчасової митної декларації, порядок підтвердження відомостей про вивезення товарів за межі митної території України, порядок внесення змін до митної декларації та її відкликання, порядок визнання декларацій недійсними тощо [36].

Закон України від 16.04.1991 № 959-12 «Про зовнішньоекономічну діяльність» регулює експортно-імпортні операції засобів для догляду за меблями. Даним законом визначаються загальні поняття, що використовуються у сфері зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Також він пояснює питання, присвячені регулюванню ЗЕД, захисту прав і інтересів держави в ЗЕД України, відповідальності в ЗЕД, визначає порядок врегулювання спорів в ЗЕД [37].

Екологічний контроль при імпорті засобів для догляду за меблями в Україну здійснюється Державною екологічною інспекцією Міністерства екології і природних ресурсів. Державна екологічна інспекція зобов'язана забезпечити здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон:

- транспортних засобів, у тому числі літаків, суден, військових кораблів;
- вантажів, які містять промислову сировину, відходи виробництва, хімічні сполуки, токсичні, хімічні, радіоактивні та інші небезпечні для навколишнього середовища і здоров'я людей речовини, засоби захисту рослин, стимулятори їх росту, добрива.

Відповідно до нормативних документів визначено пропускні пункти, на яких здійснюється екологічний контроль. Крім цього, визначено фіксовані ставки зборів за виконання робіт, пов'язаних з наданням послуг під час здійснення екологічного контролю.

Такий контроль, як правило, здійснюється безпосередньо в пункті пропуску на державному кордоні. Екологічний контроль в зоні діяльності регіональних митниць і митниць здійснюється з метою прискорення

проходження вантажів у пунктах пропуску через державний кордон України, а також для здійснення більш детального догляду вантажів (у разі потреби).

У разі проведення екологічного контролю у країнах-експортерах великих партій вантажів у зоні діяльності регіональних митниць і митниць (при експорті) та в морських і річкових портах (крім паромних переправ, під час розвантаження суден) оформлюється Екологічна декларація. Екологічна декларація (оригінал або копія, яка завірена в установленому порядку) повинна знаходитись у комплекті перевізних документів, що супроводжують вантаж.

Зазначимо, що основна відповідальність за проведення радіологічного контролю покладена на органи Міністерства екології та природних ресурсів.

Проставляння в товаросупровідних документів дозвільних штампів цих органів щодо здійснення екологічного контролю свідчить про позитивні результати радіологічного контролю.

Відомо, що радіаційний контроль здійснюється з метою контролю щодо додержання вимог чинного законодавства при переміщенні через державний кордон радіоактивних речовин (РР) і ядерних матеріалів (ЯМ). Радіаційний контроль всіх вантажів, що перетинають державний кордон України, у тому числі й транзитних, є обов'язковим. Основними завданнями радіаційного контролю є:

- виявлення фактів випадкового або навмисного несанкціонованого ввезення, вивезення та транзитного перевезення територією України джерел іонізуючого випромінювання у вигляді РР і ЯМ;
- контроль за виконанням вимог, норм і правил при санкціонованому транспортуванні РР і ЯМ через державний кордон;
- контроль за забезпеченням радіаційної безпеки персоналу, який здійснює перевезення РР і ЯМ, персоналу в пунктах пропуску через державний кордон та пасажирів [38].

Санітарно-епідеміологічний контроль регламентується Законом України від 24.02.94 № 4004-XI «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (зі змінами). Відповідно до ст. 16 даного

законодавчого акта підприємства, установи, організації та громадяни можуть ввозити з-за кордону сировину, продукцію (вироби, обладнання, технологічні лінії тощо) і реалізовувати чи використовувати їх в Україні лише за наявності даних щодо безпеки для здоров'я населення. Перелік та зміст цих даних встановлюється головним державним санітарним лікарем України.

У разі відсутності зазначених даних ввезення, реалізація та використання продукції закордонного виробництва дозволяється лише після отримання позитивного висновку державної санітарно-гігієнічної експертизи.

Саме тому з метою запобігання занесенню в Україну особливо небезпечних (у тому числі карантинних) і небезпечних для людей інфекційних хвороб у прикордонних контрольних пунктах у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України, створюються і функціонують спеціальні санітарно-карантинні підрозділи.

Зокрема, підрозділи санітарно-епідеміологічного контролю в пунктах пропуску проставляють в товаросупровідних документах такі штампи: «Ввезення на митну територію дозволено», «Ввезення дозволено без права реалізації (використання)». Для митного оформлення у вільне використання в цьому випадку необхідне отримання Висновку державної санітарно-гігієнічної експертизи та штампу, «Ввезення, реалізацію (використання) дозволено» за місцем надходження вантажу [39].

Отже, можна стверджувати, що митне оформлення є одним з головних завдань, які покладені на митні органи України при імпорті засобів для догляду за меблями. Відзначимо і його вагомість для забезпечення економічної безпеки держави, бо саме на цьому етапі здійснення митної справи відбувається не тільки перевірка всіх вантажних документів, а й фактичне встановлення кількісних та якісних показників засобів для догляду за меблями, які переміщують через митний кордон України. Саме тому одним з головних напрямів сучасної митної політики України повинно бути вдосконалення процедури митного оформлення, яка полягатиме у впровадженні нових форм та методів здійснення митного оформлення в країні [40].

Отже, правове регулювання митної справи і окремих її аспектів, а також координації діяльності митних органів із зусиллями інших органів виконавчої влади в митній сфері суттєво забезпечується постановами Кабінету міністрів України, які видаються відповідно до Митного кодексу України [30] та інших законів України. Це постанова, що стосується: порядку переміщення товарів і окремих їх видів через митний кордон України в різних митних режимах і різними видами сухопутного, водного, повітряного транспорту; умов декларування цих товарів і доставки у митниці призначення; особливостей визначення митної вартості товарів, що ввозяться в Україну і вивозяться за її межі; країни походження товарів; ставок митних зборів; порядку ведення митної статистики і застосування відомчих класифікаторів товарів.

1.4. Регламент митної експертизи засобів для догляду за меблями

Експертиза є особливим видом науково-практичного дослідження, яке проводиться експертами з метою отримання вірогідного, кваліфікованого і незалежного висновку, необхідного для прийняття мотивованого рішення з проблемних або спірних питань, що виникають в різних сферах людської діяльності [41].

Експертні організації, незалежно від форм власності (державні, кооперативні), повинні мати статус юридичної особи. Вони зобов'язані бути незалежними настільки, щоб їхня адміністративна підпорядкованість і фінансове положення повністю виключали можливість будь-якого впливу на персонал або результати експертизи з боку комерційних або правоохоронних організацій. До обов'язкових умов що забезпечують їхню незалежність, слід віднести й відсутність спільних комерційних інтересів з постачальниками або споживачами продукції, що досліджується; відсутність господарської діяльності в області розробки або виготовлення продукції, що досліджується; незалежність експертів від адміністрації, зацікавленої в проведенні експертизи [42].

До предмету митної експертизи засобів для догляду за меблями можна віднести як загальні проблеми митної справи, так і конкретні факти і обставини процедури митного контролю. Найбільш важливими серед них є:

- класифікація засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД;
- визначення митної вартості засобів для догляду за меблями;
- визначення хімічного складу і фізичної структури засобів для догляду за меблями.

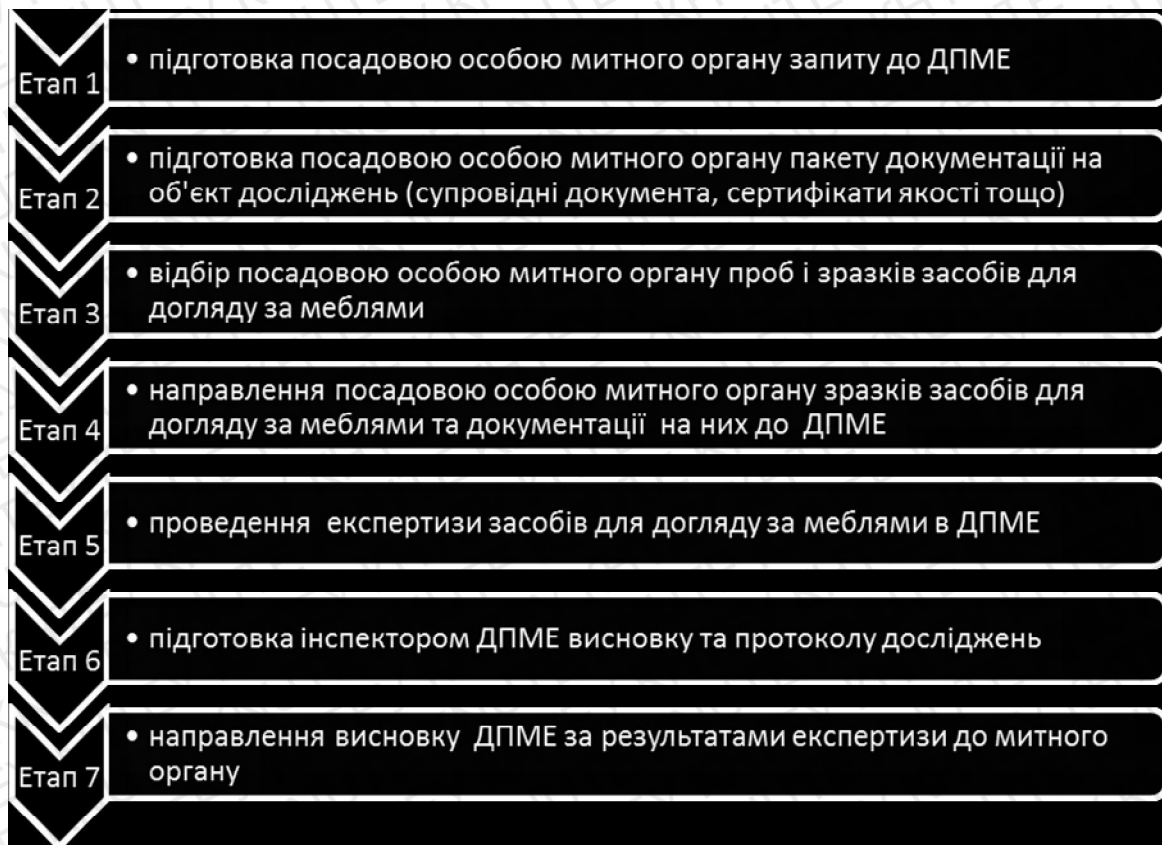
З метою забезпечення експертних заходів відповідно до постанови № 229 «Про утворення територіальних органів Міністерства доходів і зборів» від 20 березня 2013 року створено Департамент податкових та митних експертиз, який є спеціалізованим органом із забезпечення реалізації державної митної політики, а також участі у боротьбі з правопорушеннями під час застосування митного законодавства; проведення досліджень і здійснення експертної діяльності у митній сфері; здійснення попередньої оцінки майна, вилученого, конфіскованого за порушення митного законодавства.

В Україні процедура проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями регламентується Митним Кодексом України [30].

Експертиза призначається за заявою платника податків або за рішенням керівника територіального митного органу, в яких зазначаються:

- підстави для залучення експерта;
- прізвище, ім'я та по батькові експерта;
- реквізити платника податків, стосовно якого здійснюється МК і МО;
- питання, поставлені до експерта;
- документи, предмети та інші матеріали, які подаються на розгляд експерта.

Схема організації проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями наведена на рис. 1.6.

Етап 1. ДПМЕ проводить експертизи та дослідження лише за направленням митних органів. Основні замовники – це відділи тарифів та вартості, вантажні відділи та відділення боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил.

У разі виникнення сумнівів щодо достовірності даних, наведених під час декларування засобів для догляду за меблями, чи при виявленні контрабандного товару посадова особа митного органу готує запит до ДПМЕ, в якому мають бути чітко визначені завдання на дослідження, тобто вказано, які відомості про засоби для догляду за меблями (склад, властивості, призначення товару тощо) потрібно встановити або перевірити [43].

Етап 2. Проведення експертизи будь-якого засобу для догляду за меблями потребує наявності відповідної документації на нього. Такими інформативними матеріалами є документація виробника засобів для догляду за меблями, сертифікати контрольних органів, експертні висновки сторонніх організацій, нормативні та технічні дані тощо. Всі перелічені документи посадова особа

митного органу повинна отримати від суб'єкта ЗЕД. Відсутність необхідної документації впливає на строки лабораторних досліджень.

Етап 3. Митна експертиза може проводитись суто за документами, або ж, як правило, вона потребує проб і зразків засобів для догляду за меблями, декларування яких викликає сумніви.

Етап 4. Запит митного органу на проведення дослідження разом з супровідною документацією, взятими пробами та зразками під митним забезпеченням та актом про їх відбір доставляються посадовою особою митного органу до ДПМЕ [44].

Етап 5. Наявність запиту митного органу є підставою для ДПМЕ на проведення досліджень. Митна експертиза передбачає:

- ознайомлення з супровідною документацією на засоби для догляду за меблями;
- підбір і вивчення (у разі необхідності) додаткової довідкової, науково-технічної, нормативної літератури з даного питання;
- визначення переліку необхідних видів лабораторних досліджень, які слід провести відповідно до завдань, окреслених запитом митного органу;
- підготовка наданих проб і зразків засобів для догляду за меблями для їх фізико-хімічних досліджень;
- проведення фізико-хімічних досліджень проб і зразків засобів для догляду за меблями з використанням методів кількісного і якісного хімічних аналізів [45].

Контрольні проби і зразки під митним забезпеченням зберігаються в лабораторії протягом двох місяців. Непошкоджені під час досліджень зразки засобів для догляду за меблями повертаються його власникові з оформленням відповідного акту.

Етап 6. Результати проведеної експертизи оформлюються спеціалістом ДПМЕ у вигляді протоколу досліджень.

У протоколі досліджень детально описується постановка задачі на дослідження, методи випробувань, одержані результати і загальний висновок. Протокол досліджень зберігається в архіві ДПМЕ.

Висновок ДПМЕ – це вихідний документ за результатами митної експертизи на запит митного органу. В ньому дається відповідь на поставлені митним органом запитання без наведення детального опису методів дослідження.

Етап 7. Висновок ДПМЕ передається митному органу, який направляв запит, для остаточного прийняття рішення, у тому числі і класифікаційного. Митне оформлення засобів для догляду за меблями, проби і зразки якого бралися для дослідження, може бути закінчене тільки після отримання митним органом, де зберігається даний товар, результатів митної експертизи [46].

Таким чином, визначена правова основа включення роботи ДПМЕ у цикл митного оформлення засобів для догляду за меблями як необхідної стадії митного контролю. Проаналізовано кожен етап проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями. В Україні процедура проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями регламентується Митним Кодексом України [30].

Митна експертиза при переміщенні засобів для догляду за меблями через митний кордон України є надзвичайно важливою, оскільки при її здійсненні вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру [47].

В цілому експертиза засобів для догляду за меблями в митних цілях – це комплексне дослідження, яке потребує визначення окремих показників. Однак, в сукупності, ці показники дозволяють вирішити низку проблем, які виникають при переміщенні засобів для догляду за меблями через митний кордон України.

Отже, продаж чистячих засобів в останні роки зберігався на досить високому рівні. Проте український ринок не можна назвати насиченим, адже відчувається брак речовини. Також видно, що оцінка ризику використання засобів в різних країнах різна, що свідчить про різний підхід вирішення питань

безпеки засобів для здоров'я людини та навколишнього середовища. Можна стверджувати, що митне оформлення є одним з головних завдань митних органів України при імпорті засобів для догляду за меблями. Відбувається не тільки перевірка вантажних документів, а також фактичне встановлення кількісних та якісних показників засобів для догляду за меблями. Митна експертиза є важливою, тому що здійснюється комплекс загальних задач.

РОЗДІЛ 2

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА МЕБЛЯМИ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Об'єктом дослідження є засоби для догляду за меблями, що імпортуються на митну територію України. Для дослідження було обрано засоби для догляду за меблями в не аерозольному пакуванні (рідина), призначені для лакованих дерев'яних меблів.

Відповідно до вищезазначеної інформації предметом дослідження є властивості та якість засобів для догляду за меблями. На рис.2.1 наведена схема проведення з оцінки якості засобів для догляду за меблями, під час проведення митної експертизи.

Рис. 2.1. Загальна схема митних досліджень

Для проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями необхідно розглянути наступні етапи та специфіку дослідження.

Етап 1. Підготовчий – вивчення об'єкта, предмета та мети дослідження.

Етап 2. Теоретичний – ознайомлення із законодавчо-нормативною базою виконання митного оформлення при імпорті засобів для догляду за меблями; аналіз ринку засобів для догляду за меблями України; визначення вимог до якості засобів для догляду за меблями; встановлення регламенту проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями.

Етап 3. Дослідницький – розробка критеріїв, методів та засобів ідентифікації; проведення нормативної документації; складання експертного висновку.

Етап 4. Аналітичний – аналіз результатів досліджень; порівняння результатів із вимогами нормативної документації; складання експертного висновку.

Етап 5. Оформлення результатів – визначення коду засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД; визначення митної вартості та оподаткування імпорту засобів для догляду за меблями; аналіз електронного декларування засобів для догляду за меблями; аналіз процедури митного оформлення при імпорті засобів для догляду за меблями.

Етап 6. Заключний – надання висновків та пропозицій.

Таким чином, можна зазначити, що для проведення даної експертизи важлива як теоретична, так і практична підготовка, а всі етапи експертизи пов'язані між собою.

Практичний етап експертизи включає в себе опис методів, згідно з якими здійснюється дослідження засобів для догляду за меблями для митних цілей за основними показниками призначення.

Розглянемо методи визначення основних властивостей засобів для догляду за меблями для митних цілей за основними показниками призначення.

Колір, зовнішній вигляд та агрегатний стан досліджуваних засобів для догляду за меблями визначали за стандартними методиками.

Визначення вмісту аніонноактивних речовин в поверхнево-активних або в миючих засобах визначається згідно з ГОСТ 28954-91 «Веществаповерхностно-активные и средства моющие. Определение содержания анионо-активного вещества» . Пробу для аналізу розчиняють у воді, додають кілька крапель розчину фенолфталеїну і нейтралізують розчином гідроксиду натрію до отримання слабо-рожевого забарвлення або розчином сірчаної кислоти , залежно від обставин [48].

Кількісно переносять розчин в мірну колбу місткістю 1000 см³ з притертою пробкою і доливають водою до мітки. Ретельно перемішують і переносять піпеткою 25 см³ цього розчину в градуйовану склянку або мірний циліндр, або в ємність для титрування, додавали 10 см³ води, 15 см³ хлороформу і 10 см³ розчину змішаного індикатора. Титрують розчином бензотоніуму хлориду [49].

Густина визначається згідно ДСТУ 1262-2007 «Речовини поверхнево-активні. Метод визначення рН розчинів чи дисперсій»

За результат вимірювання брали середнє арифметичне результатів двох паралельних вимірювань густини дистильованої води та гліцерину, абсолютна розбіжність між якими не повинна перевищувати 0,0005 г/см³ при довірчій ймовірності $P = 0,95$.

Окислювально-відновний потенціал визначали згідно з ДСТУ 2207.1–93 «Засоби мийні синтетичні і речовини поверхнево-активні. Метод визначення концентрації водневих іонів» [50].

Масову частку сухого залишку визначали згідно з ДСТУ 2207.3–93 «Засоби мийні синтетичні. Речовини поверхнево-активні і мила. Методи визначення масової частки води» [51]. Метод базується на видаленні води шляхом відгону гігроскопічної води з узятій наважки.

Розглянемо методи визначення основних властивостей засобів для догляду за меблями під час проведення випробувань продукції різних виробників.

2.2. Характеристика асортименту засобів для догляду за меблями

Меблі – це досить специфічний товар і може виготовлятися з найрізноманітніших матеріалів: дерево, пластичні маси, метали, ДСП, ДВП тощо. Щоб меблі довго зберігали гарний вигляд, за ними потрібен систематичний догляд, вони є чутливими до змін температури і вологості повітря. Підвищена вологість або навпаки сухість повітря, відхилення від нормальної кімнатної температури, пряме сонячне світло (особливо при відкритих вікнах) – все це негативно впливає на лакове покриття меблів. В сирих приміщеннях меблі покриваються плямами і тьмяніють. В приміщеннях з підвищеною температурою лаковий шар через всихання деревини покривається мережею дрібних тріщин. Тому встановлювати меблі ближче ніж на 0,5 м від радіаторів не рекомендується. Прямі сонячні промені викликають прискорене старіння лакових покриттів, в результаті якого лак тьмяніє, покривається плямами і тріщинами.

Лакові покриття часто втрачають свій вигляд також через те, що на них потрапляє вода або розчинники; нерідко покриття виходить з ладу після того, як на нього ставлять гарячі предмети.

Навіть регулярне очищення оббивки меблів від пилу за допомогою пилососів не може врятувати їх від плям і стійких забруднень. Те ж відноситься і до килимів, які можна здати в хімчистку, де їх чистять розчинниками в спеціальних апаратах. Але в разі необхідності килими можна вичистити у домашніх умовах [52].

Для чищення оббивних матеріалів м'яких меблів і килимів випускаються спеціальні препарати, що містять високоякісні синтетичні миючі засоби, розчинники, адсорбенти, запашні речовини. Розробляються також препарати з антимолевыми добавками: оброблена таким засобом оббивна тканина або килим не тільки очищаються від забруднень, але і охороняються від псування міллю.

Чистка килимів і оббивки м'яких меблів складається, зазвичай, з двох етапів: спочатку за допомогою щітки або губки на поверхню наносять шар

стійкої піни, яка поглинає забруднення, а потім цю піну разом з забрудненнями видаляють з поверхні. Піну знімають або у вологому стані губкою, або після висихання, коли вона перетворюється в порошок, який легко видалити щіткою або пилососом [53].

«УМКА» та «ПОПЕЛЮШКА» – рідкі засоби для чищення килимів, ворсових тканин (натуральних і синтетичних) і оббивки м'яких меблів. Перед чищенням потрібно щіткою або пилососом ретельно видалити з килима або меблів пил. Потім на поверхню губкою або щіткою наносять піну, яку готують, змішуючи 2-3 столові ложки препарату з літром теплої (30-40°C) води. Після цього килим чистять віджатою губкою, часто обполіскуючи її в теплій воді, до якої додано трохи оцту (столова ложка на 1 л). Коли очищений виріб висохне, залишки піни видаляють щіткою або пилососом. Плями також можна видалити, протираючи їх ватним тампоном, змоченим в нерозведеному препараті. Витрата засобу при чищенні – 50 мл на 1 м².

«ПОПЕЛЮШКА-75» – засіб в аерозольному упакованні для чищення і освіження килимів і оббивки меблів, а також одягу з ворсових тканин. Перед початком роботи килим або оббивку меблів ретельно очищають від пилу щіткою або пилососом. Потім струшують кілька разів аерозольний балон і, натискаючи на розпилювальну головку, покривають піною невелику частину поверхні, що очищається. Далі сухою губкою або шматком бавовняної тканини потрібно розподілити піну на поверхні, а потім зняти її до того, як вона почне опадати. Витрата препарату становить 40 г на 1 м² [54].

Повсякденний догляд за полірованими меблями – це видалення з них пилу. Ця звичайна операція ускладнюється тим, що при терті ганчірки його лакована поверхня злегка електризується. Лак неелектропровідний, тому заряд на ньому зберігається довго. Частинки пилу, знаходяться в повітрі, теж зазвичай несуть електричні заряди різних знаків, і ті з них, які мають заряд, протилежний за знаком заряду лакової поверхні, притягуються до неї. В результаті цього меблі знову і досить швидко покриваються пилом. Усунути це можна було б вологим прибиранням. Оскільки звичайна недистильована вода

містить солі, вона є електропровідною, і за водною плівкою заряд буде стікати з лакової поверхні. Але слідом за вологим прибиранням меблі доводиться протирати насухо, а при цьому знову з'являється електричний заряд. Ось чому сучасні засоби для догляду за меблями вводять компоненти, що знімають електризацію лакового шару (антистатики) [55].

Інше завдання – очищення лакового шару від брудних плям і надання йому глянцею. Хороший глянець меблів можна створити, завдаючи тонкий шар рідкої мінеральної олії, що розчиняє жирові забруднення, які можна після цього видалити ганчіркою. Однак далеко не всі забруднення розчиняються в олії. Тому сучасні засоби для догляду за меблями містять поряд з олією воду і розчинники.

Нарешті, для збереження необхідного стану меблів треба по можливості перешкоджати старінню лакового шару. Оскільки старіння відбувається найбільш інтенсивно під впливом сонячних променів, на лакове покриття доцільно нанести шар воску, який ці промені поглинає. У той же час воскова плівка, якщо вона добре відполірована, надає меблям глянець. Тому в деякі препарати для догляду за меблями вводять воски.

Таким чином, для догляду за лакованими і полірованими меблями можуть застосовуватися засоби чотирьох типів:

- засоби на масляній основі, які знімають забруднення, створюють глянець і надають покриттю антистатичні властивості;
- засоби на восковій основі, що виконують ті ж функції, але, крім цього, утворюють на лаковій поверхні тонку воскову плівку;
- засоби, які містять як олії, так і воски;
- засоби для «сухого прибирання» меблів, які знімають електризацію.

До засобів на масляній основі відносяться:

«ПОЛІРОЛЬ-2» – емульсія молочного кольору, що містить мінеральні масла, розчинники і речовину, що забезпечує антистатичні властивості. «Поліроль-2» очищає як жирові, так і водорозчинні забруднення. М'якою тканиною, змоченою препаратом, протирають лаковані поверхні і через 20-30

хв витирають ганчіркою насухо. Препарат можна зберігати при температурі нижче 0° С [56].

«ПОЛПРОЛЬ-3» – рідина, що містить масла і антистатик. Препаратом змочують тампон або ганчірку і протирають лаковану поверхню меблів.

«ПОЛПРОЛЬ-4» – рідина, що містить масла, антистатик, розчинники і фарбники, за допомогою цього препарату вдається одночасно з очищенням і поліруванням зафарбувати окремі подряпини на лакованій поверхні.

У продажу є досить широкий асортимент засобів для догляду за меблями, що містять віск або масла і віск.

«ІСКРА», «ІСКРА-72» – рідини, до складу яких входять воски та розчинники. Препаратом змочують тампон, протирають їм меблі, а через 10-15 хв сухою ганчіркою поверхню натирають до блиску.

«ЛОСК-72» – емульсія молочного кольору, яка містить воски, розчинники, антистатик. Користуються цим препаратом так само, як і «ІСКРОЮ-72».

«ЛОСК-3» – пастоподібний засіб, що являє собою загущену водну емульсію восків, кремнійорганічних сполук і розчинників, володіє антистатичними властивостями.

«СПЕЦІАЛЬ» – пастоподібний засіб, подібний до «ЛОСК-3».

Пасти наносяться тонким шаром на лаковану або поліровану поверхню меблів за допомогою м'якої тканини, дають шару підсохнути протягом 20 хв, а потім полірують поверхню сухою ганчіркою до блиску.

«ПРОМЕНИСТИЙ», «ПРОМЕНИСТИЙ-1», «КОМФОРТ» – поліролі меблів в аерозольному упакованні, містять воски, розчинники, масла, воду і кремнійорганічні сполуки [57].

Перед застосуванням аерозольні балони збовтують. Струмінь аерозолію направляють на поверхню, шар, що при цьому утворився вирівнюють м'якою тканиною і дають підсохнути протягом 2 хв. Потім надлишки засобу знімають з обробленої поверхні і чистою м'якою ганчіркою полірують до блиску. Одного аерозольного балона достатньо, щоб обробити 7-9 м² поверхні.

Розглянемо структуру асортименту засобів для догляду за меблями за консистенцією, що характеризує густину в'язких рідин, якими є засоби для догляду за меблями в Україні (рис.2.3).

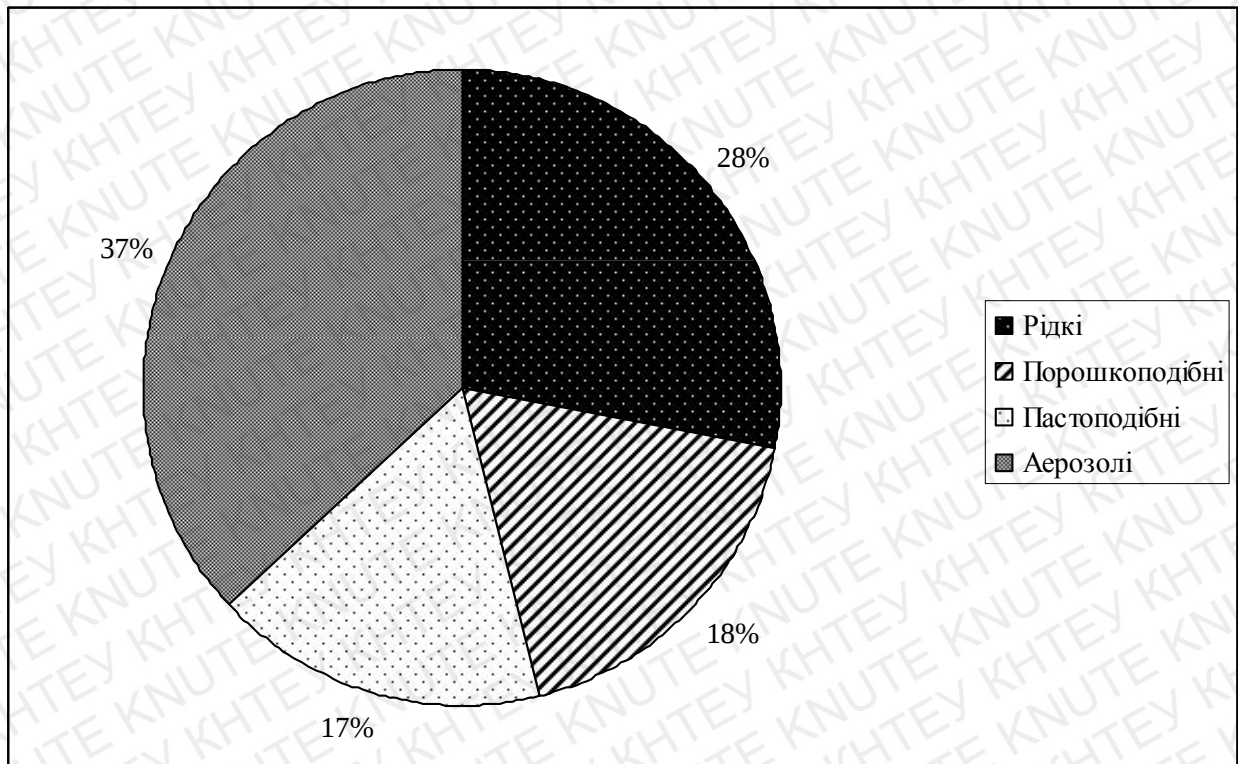

Рис. 2.3. Структура асортименту засобів для догляду за меблями за консистенцією, %

Як свідчать наведені результати досліджень, в загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями основну частку складають аерозолі – 37%, на другому місці – рідкі засоби для догляду за меблями – 28%. Пастоподібні та порошкоподібні засоби для догляду за меблями складають відповідно 17% та 18% від загального обсягу асортименту. Це свідчить про те, що порошкоподібні та пастоподібні засоби для догляду за меблями не користуються високим попитом в українських споживачів [58].

Розглянемо структуру асортименту засобів для догляду за матеріалом, з якого виготовлені меблі (рис. 2.4).

В Україні останнім часом все більшої популярності серед вітчизняних споживачів набувають засоби для догляду за меблями з дерева (25%) та засоби для догляду за меблями, оббитими м'якими тканинами (21%); 17% в загальній

структурі асортименту засобів займають засоби для догляду за металевими меблями, на 3% менше – засоби для догляду за меблевими виробами, що виготовлені з ДСП, і на 4% менше – з ДВП.

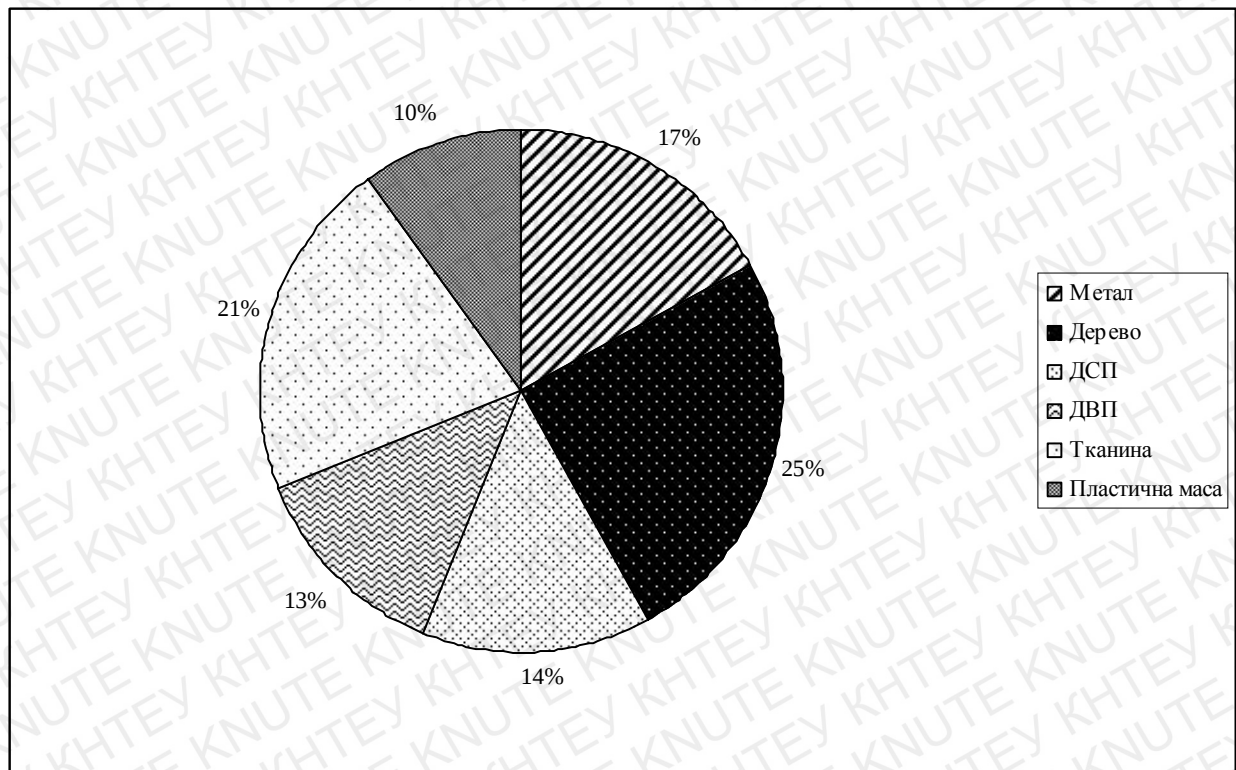

Рис. 2.4. Структура асортименту засобів для догляду за меблями в Україні за матеріалом, з якого вони виготовлені, %

Найменшу частку в загальній структурі засобів для догляду за меблями займають засоби, що виготовлені з пластичних мас – 10%.

Вважаємо необхідним розглянути структуру асортименту засобів для догляду за меблями за найпопулярнішими торговельними марками (рис. 2.5).

Наведені на рис.2.6 дані, свідчать, що в загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями найбільшу частку займають засоби ТМ «Pronto» (21%), ТМ «LUXUS» (15%), ТМ «Domo» (14%) та ТМ «SAMA» (13%). Найменшу частку в загальній структурі засобів для догляду за меблями займають засоби ТМ «Glutoclean» (6%) [59].

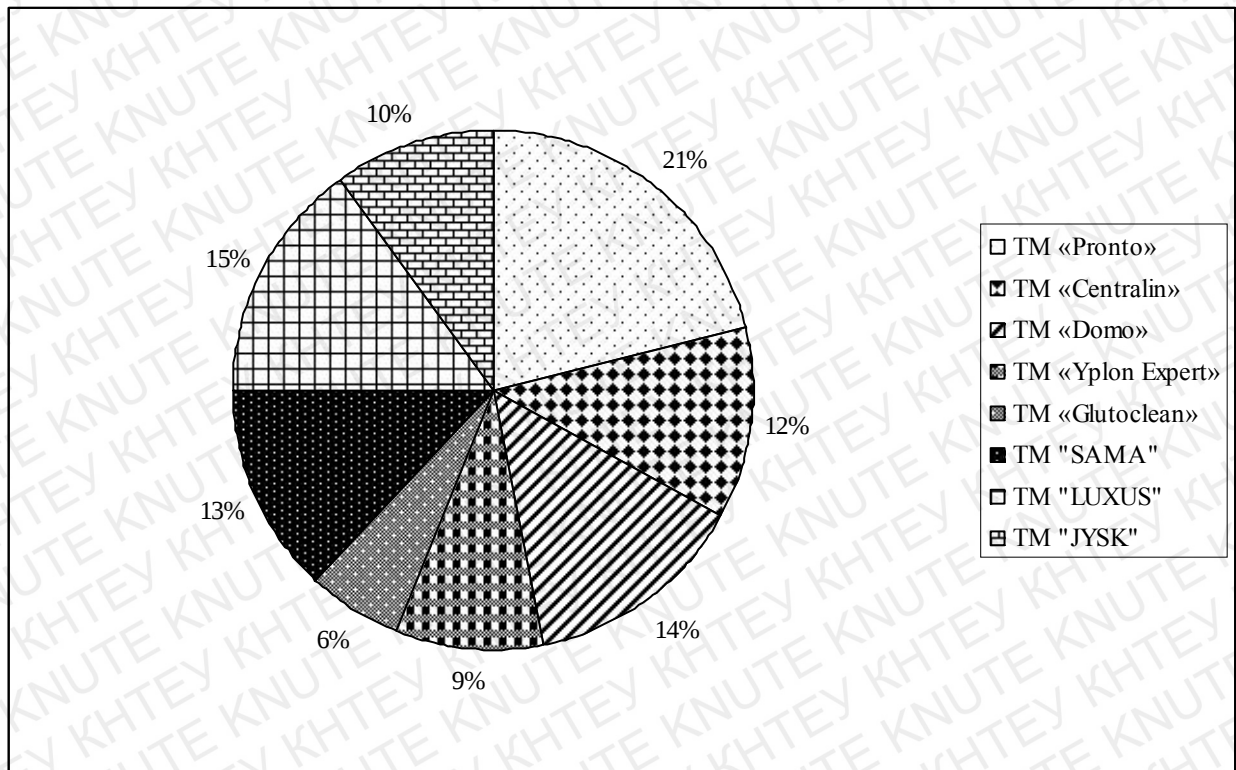

Рис. 2.5. Структура асортименту засобів для догляду за меблями за найпопулярнішими торговельними марками, %

ТМ «Pronto» – одна з найвідоміших торговельних марок, яка реалізується на ринку України, виробником якої є Нідерланди. Майже весь асортимент засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto» – це аерозолі. Структура асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto» наведена на рис. 2.6 [60].

В загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto» найбільшу частку займають: поліроль квітковий (18%), поліроль Класик (15%) та поліроль 5 в 1 (17%). Поліроль Антипил та поліроль Лимон складають в структурі асортименту засобів для догляду за меблями – відповідно 12% та 11%.

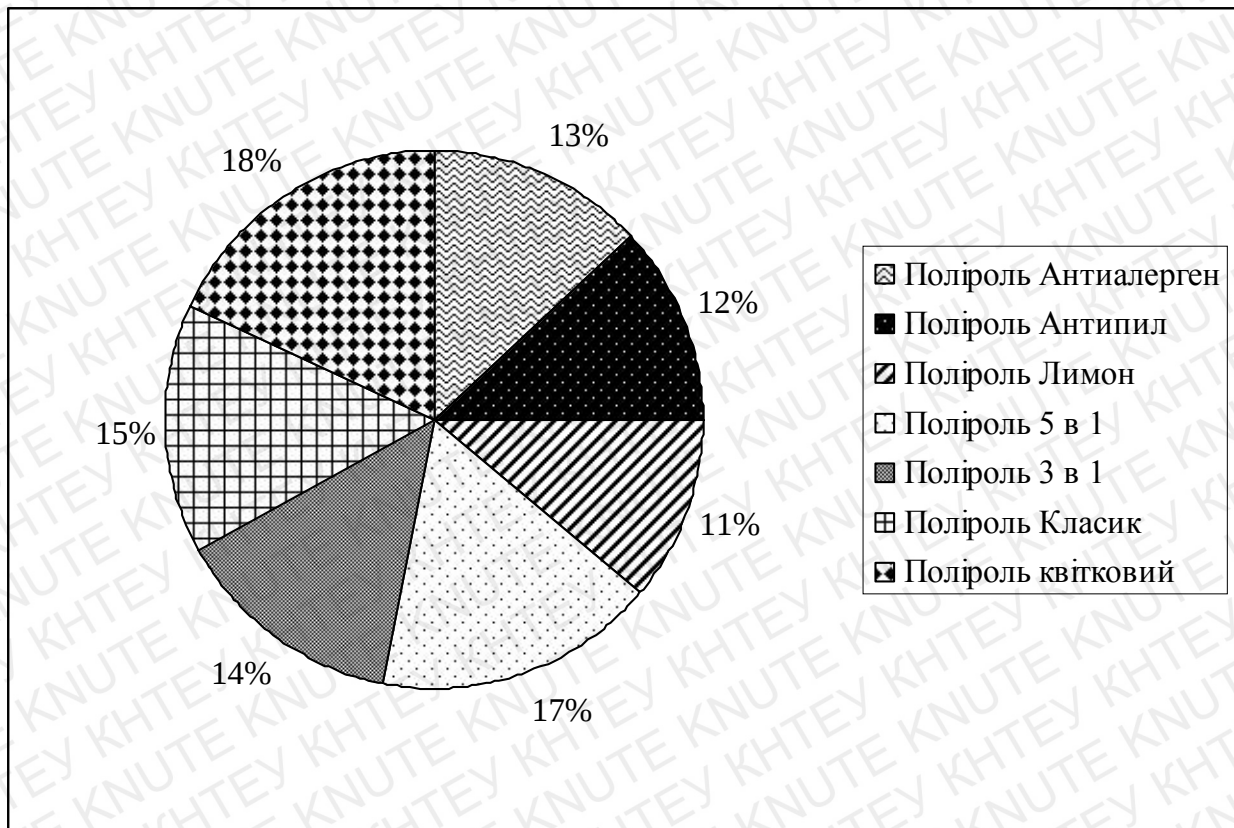

Рис. 2.6. Структура асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto», %

ТМ «Domo» – торговельна марка, виробником якої є Україна, яка досить добре себе зарекомендувала на ринку засобів для догляду за меблями. Асортимент засобів для догляду за меблями ТМ «Domo» представлений засобами в рідкому, пастоподібному та аерозольному станах, які застосовуються засоби до найрізноманітніших видів меблів, що можуть бути виготовлені з різних матеріалів та їх поєднань [61].

Структура асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Domo» наведена на рис. 2.7.

Як свідчать результати досліджень, в загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Domo» найбільшу частку (25%) займає аерозоль Антипил, на другому місці аерозоль чистячий з воском (19%), на третьому – аерозоль чистячий класик (17%). Найменшу частку в загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Domo» займає аерозоль сухий – 5%.

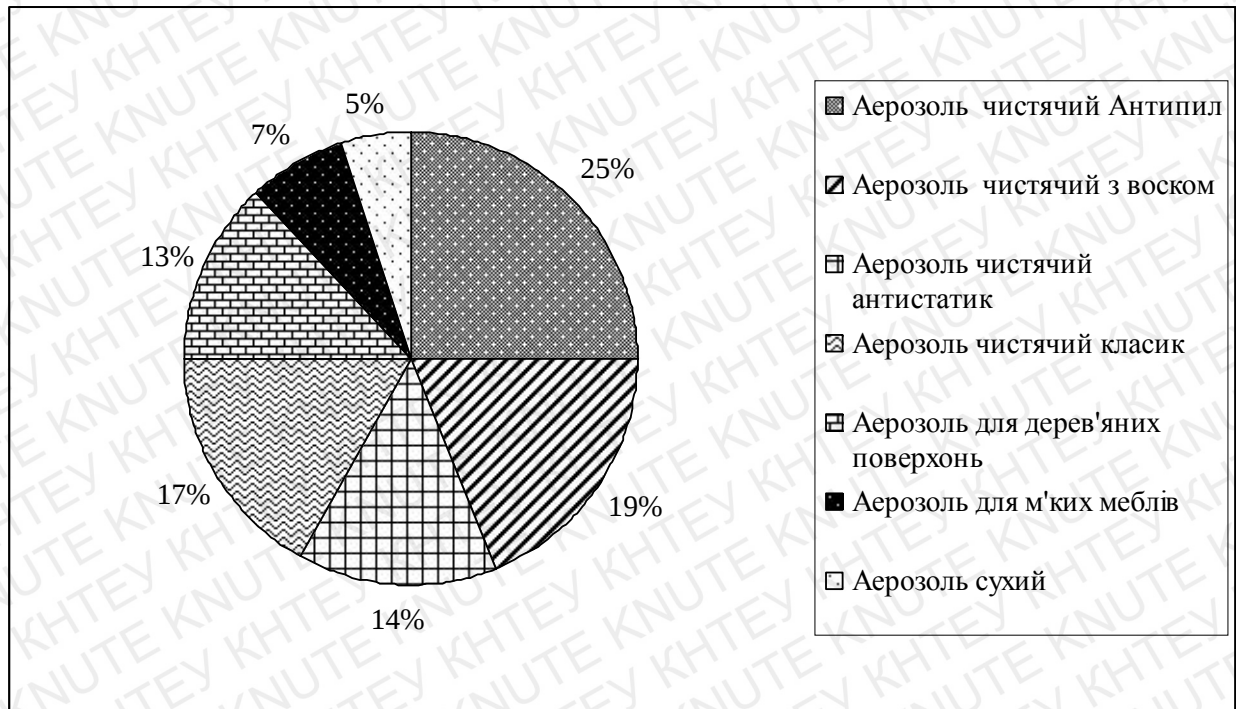

Рис. 2.7. Структура асортименту засобів для догляду за меблями ТМ «Domo», %

Отже, ринок засобів для догляду за меблями України представлений широким асортиментом товарів як вітчизняного, так і закордонного виробництва. Слід зазначити, що в останні роки все більшої популярності серед вітчизняних споживачів набувають засоби українських виробників для догляду за меблями.

2.3. Визначення критеріїв, методів та проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями

Ідентифікація засобів для догляду за меблями є важливою за митної експертизи та встановлення їхньої відповідності вимогам, які зазначаються в чинній нормативній документації. Дана процедура відіграє велике значення за імпорту засобів для догляду за меблями на митну територію України [62].

Ідентифікація – це визначення відповідності показників якості засобів для догляду за меблями показникам, встановленим у нормативній та технічній документації виробника чи наведеними в товаросупровідній документації інформації про ці товари.

Нормативні документи, які регламентують показники якості засобів для догляду за меблями, товаросупровідні документи та маркування дозволяють ототожнити найменування представленого товару з найменуванням, що вказано у маркуванні чи товаросупровідній документації (асортиментна ідентифікація), а також вимогам, встановленим у НД (якісна ідентифікація). З метою ідентифікації використовуються лише органолептичні та фізико-хімічні показники, що характеризують засоби для догляду за меблями. Вони є найбільш доступними, але в той же час і найбільш значущими, оскільки ідентифікація дає змогу з'ясувати та ліквідувати неякісну та невідповідну продукцію на шляху до споживача [63].

Ідентифікація вимагає багатосторонніх досліджень експертами, а також висококваліфікованими вченими-експертами. Результати проведеної ідентифікації засобів для догляду за меблями аналізуються і на основі цього аналізу експерти роблять відповідні висновки. Також, без проведення ідентифікаційної експертизи не можна встановити групу засобів для догляду за меблями, їхній код згідно з УКТЗЕД, країну походження.

Під час ідентифікаційної оцінки засобів для догляду за меблями виявляють відповідність випробуваних товарів аналогам з однорідної групи, що характеризується тією ж сукупністю технологічних показників, чи опису товару на маркуванні, в товарно-супровідних та нормативних документах і переліках.

Критерій ідентифікації – ознака засобів для догляду за меблями, яка придатна для встановлення їхньої відповідності зразку, інформації в товаросупровідних документах, вимогам нормативних, технічних матеріалів, а також приналежності до групи однорідних товарів.

Критерії ідентифікації поділяють на загальні, що характерні для всіх товарів, і специфічні, що враховують особливості конкретного товару, зокрема і засобів для догляду за меблями) [64].

За загальними критеріями встановлюється відповідність незалежно від групи товарів: найменування, назва, виробник, функціональне призначення,

повнота маркування, об'єм або маса, класифікаційний код. За цими критеріями ідентифікація проводиться практично завжди.

Специфічні критерії, визначаються при ідентифікації засобів для догляду за меблями. Вибір критеріїв ідентифікації засобів для догляду за меблями здійснюється на першому етапі шляхом аналізу товаросупровідних документів, маркування, упакування товару та його вмісту. При ідентифікації засобів для догляду за меблями під час їхнього переміщення через митний кордон України експертом обирається ряд показників. В даному випадку вибрані такі фізико-хімічні показники засобів для догляду за меблями як рН, мийна здатність, густина, окислювально-відновний потенціал, масова частка сухого залишку.

При імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України основною задачею митних органів є правильне визначення коду товару згідно з УКТЗЕД, країни походження і, як наслідок, визначення митної вартості, що є основою для нарахування та стягнення митних платежів.

На рівні перших чотирьох знаків згідно з УКТЗЕД засоби для догляду за меблями класифікуються в групі 3402 «Поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401)». Тобто для того, щоб віднести досліджуваний товар до групи 3402 згідно з УКТЗЕД, він має бути засобом для чищення із вмістом або без вмісту мила. Тобто критерій ідентифікації «засіб для чищення» є визначальним при класифікації засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД, а також і за митної експертизи. Деталізація на рівні шести знаків відносить засоби для догляду за меблями до підгрупи 3402 20 «Засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі» згідно з УКТЗЕД. Тобто на даному рівні основним критерієм ідентифікації виступає фасування: для роздрібної торгівлі.

Вибір критерію ідентифікації на рівні десяти знаків відносить досліджуваний продукт до підпозиції 3402 20 90 00 «мийні засоби та засоби для чищення». Тобто такий критерій як «призначення» є визначальним для

класифікації засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД на рівні десяти знаків. Саме дослідження вищенаведених критеріїв ідентифікації засобів для догляду за меблями експертами дозволяє класифікувати даний товар згідно з УКТЗЕД на рівні десяти знаків. Правильна класифікація засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД при їх імпорті на митну територію України дозволяє митним органам правильно визначити митну вартість цих товарів, ставку ввізного мита і, як наслідок, правильно нарахувати та стягнути митні платежі. При проведенні процедури ідентифікації (рис. 2.9) спочатку визначають критерії, а потім перелік показників – відповідно до обраних критеріїв. Схематично основні етапи ідентифікації засобів для догляду за меблями наведено на рис.2.8

Рис. 2.8. Етапи ідентифікації засобів для догляду за меблями

Під час вибору показників ідентифікації та методів для їхнього визначення дотримуються принципу достатності й оптимальності – із комплексу властивостей, які притаманні товару (зокрема, і засобів для догляду

за меблями), обирають ті показники, які необхідні й достатні для підтвердження тотожності [65].

Для організації практичних процесів ідентифікації в даному випадку на першому етапі визначається коло апробованих методик, технічних засобів дослідження товарів без руйнування – органолептичних, візуальних, експрес-методів, на другому – більш складні: вимірювальні, експертні.

Під час ідентифікації нами було застосовано аналітичні методи досліджень зі встановлення відповідності даних, наведених у товаросупровідних документах, в маркуванні товарів, а також з їх опису у графі 31 митної декларації «Вантажні місця та опис товарів», фактичним значенням ідентифікаційних показників засобів для догляду за меблями [66].

Отже, критеріями ідентифікації засобів для догляду за меблями, що переміщується через митний кордон України, з метою встановлення коду згідно з УКТЗЕД та відповідності визначеної в товаросупровідних документах фактурної та митної вартості товарів ринковій є: зовнішній вигляд, рН, мийна здатність, густина, окислювально-відновний потенціал, масова частка сухого залишку, маркування, а також відповідність зазначеної в товаросупровідних документах вартості продукції середньоринковим цінам, залежно від їхніх функціональних властивостей.

2.4. Проведення митної експертизи засобів для догляду за меблями та оформлення результатів

Метою проведеної ідентифікації було визначення коду зразків засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД та правильності встановлення розміру їх митної вартості.

Для проведення дослідження нами було обрано засоби для догляду за меблями різних країн-виробників:

- Зразок №1 – ТМ «Pronto», Нідерланди;
- Зразок №2 – ТМ «Centralin», Німеччина;
- Зразок №3 – ТМ «Domo», Україна;

- Зразок №4 – ТМ «Yplon Expert», Бельгія;
- Зразок №5 – ТМ «Glutoclean», Німеччина.

Засоби для догляду за меблями виготовляються у вигляді рідини, аерозолю, спрею, різні за хімічним складом та застосовуються на поверхні меблів. До критеріїв ідентифікації засобів для догляду за меблями є: хімічний склад, форма випуску, колір, зовнішній вигляд, водневий показник рН, мийна здатність, густина, піноутворення, масова частка сухого залишку. Визначаються аналітичним, органолептичним та інструментальним методами оцінки. Колір, зовнішній вигляд визначають органолептичним методом.

Також усі засоби для догляду за меблями повинні мати анотації з інформацією про споживчі властивості товару. Маркувальні дані розміщуються на етикетках або на упаковці. Маркування засобів для догляду за меблями передбачає наявність інформації:

- найменування підприємства-виробника;
- адреса виробника;
- товарний (фірмовий) знак;
- назва виробу;
- маса нетто або місткість;
- номер партії та термін придатності;
- призначення та спосіб застосування;
- умови зберігання;
- попереджувальні написи та запобіжні заходи;
- дата виготовлення;
- позначення нормативного документа.

Необхідно відмітити, що дані, зазначені на маркуванні засобів для догляду за меблями, відповідає наведеній в товаросупровідній документації (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Результати відповідності маркування досліджуваних зразків

	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4	Зразок №5
Найменування виробника	СК Джонсон	Сентралін & КО	ТОВ “Хадо - Холдінг”	МакБрайд	Глутоклін
Адреса виробника	Нідерланди	Німеччина	Україна	Бельгія	Німеччина
Назва виробу	Засіб для меблів, неаерозоль	Засіб для меблів, неаерозоль	Засіб для меблів, поліроль	Засіб для меблів, поліроль	Засіб для меблів, поліроль
Маса нетто/місткість	300 мл	150 мл	320 мл	300 мл	320 мл
Термін придатності	2 роки	5 років	2 роки	2 роки	5 років
Призначення, спосіб застосування	для догляду за дерев'яними меблями	для догляду за дерев'яними меблями	для догляду за офісними та домашніми меблями	для догляду за лакованими, дерев'яними меблями	для догляду за меблями
Умови зберігання	зберігати в сухому місці при температурі від -5С до +35С	зберігати в сухому місці при температурі від -5С до +35С	зберігати в сухому місці, подалі від прямих сонячних променів	зберігати в сухому місці, подалі від прямих сонячних променів	зберігати в сухому місці, подалі від дітей та сонячних променів
Позначення нормативного документа	відсутній	відсутній	відсутній	відсутній	відсутній

Під час проведення митної експертизи було застосовано аналітичні методи досліджень зі встановлення відповідності даних, наведених у товаросупровідних документах, в маркуванні товарів, а також з їхнього опису у графі 31 митної декларації «Вантажні місця та опис товарів», фактичним значенням ідентифікаційних показників засобів для догляду за меблями. Результати проведених досліджень наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Результати митної експертизи засобів для догляду за меблями

Показник	Норма за НД	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4	Зразок №5
pH	6-9	6,9	6,7	7,2	6,4	6,8
Піноутворення, не більше ніж	20	17	12	10	11	10
Мийна здатність, %	98	96	95	97	97	96
Густина, г/см ³ більше ніж	1,06	1,028	1,026	1,028	1,028	1,026
Масова частка сухого залишку, %, не більше	25	19,8	22,3	17,2	17,4	17,2

За результатами проведених досліджень встановлено, що параметри досліджуваних зразків засобів для догляду за меблями, що імпортуються в Україну, відповідають критеріям ідентифікації товарів даного виду, а отже, ці товари можна класифікувати в товарній під категорії 3402 20 90 00 – «мийні засоби та засоби для чищення» згідно з УКТЗЕД. У ході проведення досліджень встановлено, що за всіма показниками (органолептичні та фізико-хімічні, а також маркування) досліджені зразки, зокрема зразок №1 заявлений в МД, відповідають вимогам чинної нормативної документації.

Складання висновку експертизи є заключним етапом митної експертизи.

У графі «Замовник» – зазначається структурний підрозділ, яким замовляється проведення експертизи засобів для догляду за меблями (Відділ провадження у справах про порушення митних правил управління боротьби з контрабандою та митними правопорушеннями Київської міської митниці ДФС).

У графі «Об'єкт(и) дослідження (експертизи) та реєстраційний номер(и)» – вказується інформація про досліджувані зразки позначена декларантом в графі 31 митної декларації UA №100020/2018/000311 (Додаток А) (Засоби для догляду за меблями в неаерозольній упаковці).

У графі «Підприємство/громадянин» зазначається адреса та назва підприємства, яке імпортує засоби для догляду за меблями на митну територію України («ZGS», Meidreht, 3641RV, Hroot Meidehstraat, 81, Netherlands).

У графі «Виробник» зазначається назва та адреса виробника засобів для догляду за меблями, що імпортується на митну територію України (Виробник: («ZGS», Meidreht, 3641RV, Hroot Meidehstraat, 81, Netherlands).

У графі «Акт про взяття проб» зазначається дата взяття проб зразків засобів для догляду за меблями, що направлені для дослідження (15 квітня 2018 року).

У графі «Супровідні документи (копії)» вказується перелік товаросупровідних документів, що надходить для дослідження разом із зразками засобів для догляду за меблями:

- міжнародна автомобільна накладна (CMR) №20 від 25.03.2018,
- рахунок-фактура (інвойс) №1 від 21.03.2018,
- пакувальний лист №1 від 21.03.2018,
- зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів №1/2018 від 01.03.2018.

У графі «Обґрунтування та мета направлення запиту» зазначається основна мета, з якою було направлено зразки засобів для догляду за меблями для дослідження (визначення коду згідно з УКТЗЕД).

У графі «Завдання для дослідження» зазначаються основні завдання, які ставляться перед експертом для проведення досліджень зразків засобів для догляду за меблями (провести органолептичні дослідження, дослідження фізико-хімічних властивостей засобів для догляду за меблями).

У графі «Дослідження»:

- «опис проб (зразків товару)» зазначається опис наданих для дослідження зразків, зазначених в графі 31 митної декларації UA №100020/2018/000311 (Додаток А) засоби для догляду за меблями в неаерозольній упаковці - 500 шт. в асортименті. Торгова марка: «Pronto». Виробник – «ZGS». Країна виробництва - Нідерланди (NL).

- «методи дослідження» зазначаються основні методи, що використовуються при дослідженні зразків засобів для догляду за меблями (органолептичні (зовнішній вигляд, колір), фізико-хімічні (рН, піноутворення,

мийна здатність, густина, окислювально-відновний потенціал, масова частка сухого залишку).

У графі «Результати дослідження» вказуються результати досліджень зразків засобів для догляду за меблями за органолептичними та фізико-хімічними показниками (За зовнішнім виглядом надані на дослідження зразки являють собою прозору рідину без сторонніх домішок та осаду).

У графі «Висновок» зазначається загальний висновок за результатами досліджень зразків засобів для догляду за меблями, що були направлені на експертизу (Надані на дослідження зразки під назвою «Засоби для догляду за меблями в неаерозольній упаковці» являють собою зразки засобів для догляду за меблями та згідно з УКТЗЕД мають код 3402 20 90 00).

У графі «Список використаних джерел» вказуються основні нормативні документи, що використовувались при дослідженні зразків засобів для догляду за меблями (ГОСТ 28954–91 «Вещества поверхностно-активные и средства моющие. Определение содержания анионно-активного вещества», ДСТУ 2665–94 «Засоби мийні синтетичні. Метод визначення мийної здатності», ГОСТ 7482–96 «Глицерин. Методы испытания. Метод измерения плотности ареометром», ДСТУ 2207.1–93 «Засоби мийні синтетичні і речовини поверхнево-активні. Метод визначення концентрації водневих іонів», ДСТУ 2207.3–93 «Засоби мийні синтетичні. Речовини поверхнево-активні і мила. Методи визначення масової частки води», пояснення до УКТЗЕД, том 2, розділи VI, групи 28-38).

Результати проведеної ідентифікаційної експертизи засобів для догляду за меблями оформлено у вигляді Висновку експерта (Додаток Ж) [67].

Отже, було проведено ідентифікаційну експертизу як складову частину митної експертизи, в результаті якої було виявлено, що зразки засобів для догляду за меблями, надіслані до Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України, відповідають вимогам чинної нормативної документації за органолептичними та фізико-хімічними показниками. Також було проведено ідентифікацію маркування та виявлено

повну відповідність його з товаросупровідними документами досліджуваних зразків.

Отже, критеріями ідентифікації засобів для догляду за меблями, що переміщуються через митний кордон України, з метою встановлення коду згідно з УКТЗЕД та відповідності визначеної в товаросупровідних документах фактурної та митної вартості товарів ринковій є сировина, хімічний склад, ступінь готовності та аніонно-катіонний склад, а також відповідність зазначеної в товаросупровідних документах вартості продукції середньоринковим цінам, залежно від їхніх функціональних властивостей. Проведені в ході ідентифікації засобів для догляду за меблями дослідження засвідчили відповідність даних, наведених в маркуванні і товаросупровідній документації всіх досліджуваних зразків, однак необхідно відмітити зразок №1 – ТМ «Pronto», № 2 – ТМ «Centralin», які мають вищу якість порівняно з іншими за показниками рН водневий показник, піноутворення, густина, мийна здатність та масова частка залишку.

В загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями найбільшу частку займають засоби ТМ «Pronto» - 21%, ТМ «Luxus» - 15%, ТМ «Domo» - 14%. Основну частку засобів складають аерозолі – 37%, на другому – рідкі засоби – 28%. Ринок представлений широким асортиментом товарів, як вітчизняного так і закордонного виробництва. Слід зазначити, що більшої популярності набувають українські засоби. Основними критеріями ідентифікації засобів для догляду за меблями є зовнішній вигляд, водневий показник рН, мийна здатність, густина, масова частка сухого залишку. За даними критеріями було визначено кращий зразок – ТМ «Pronto».

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА МЕБЛЯМИ

3.1. Визначення коду засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД

Товарною номенклатурою Митного тарифу України є Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), яка формується на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів. В основу побудови УКТЗЕД закладено сукупність різноманітних ознак товарів, необхідних та достатніх для однозначного трактування (визначення) товару при митному оформленні [68].

У разі необхідності прийняття попереднього рішення щодо класифікації та кодування товарів згідно з УКТЗЕД вони можуть ідентифікуватися митними органами. Відповідно до Митного кодексу України, ідентифікація здійснюється шляхом накладення митних забезпечень: одноразових номерних запірнопломбувальних пристроїв, печаток, голографічних міток, нанесення цифрового, літерного чи іншого маркування, ідентифікаційних знаків, проставляння штампів, взяття проб і зразків, складання опису товарів і транспортних засобів, креслень, масштабних зображень, виготовлення фотографій, ілюстрацій, використання товаросупровідної документації тощо. Попереднє рішення може бути застосовано при митному оформленні лише за умови проведення митним органом ідентифікації фактично наданих для оформлення товарів з відомостями про товар, наведеними у попередньому рішенні [68].

До складу УКТЗЕД входить 21 розділ, 97 груп та близько 10 000 підкатегорій. Що стосується коду товару, то він складається з 10 знаків, які відповідають певним рівням деталізації:

- перший рівень – рівень розділу (зазначається римськими цифрами, не входить до 10-значного коду);
- другий рівень – рівень групи (зазначається арабськими цифрами від 01 до 97 групи);

- третій рівень – рівень товарної позиції (4-значне позначення);
- четвертий рівень – рівень підпозиції (6-значне позначення);
- п'ятий рівень – рівень категорії (має 8-значне позначення);
- шостий рівень – рівень підкатегорії (має 10-значне позначення).

Згідно з УКТЗЕД засоби для догляду за меблями, що імпортуються на митну територію України, розглядаються в розділі VI «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості», групі 34 «Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології». Ця група не включає:

- харчові суміші або готові продукти з тваринних або рослинних жирів чи олій, які використовують для змащування форм (товарна позиція 1517);
- окремі сполуки визначеного хімічного складу; або
- шампуні, зубні пасти і порошки, креми і піни для гоління або суміші для прийняття ванн, які містять мило або інші органічні поверхнево-активні речовини (товарні позиції 3305, 3306 або 3307) [69].

До цієї групи включаються продукти, здебільшого одержані в процесі промислової переробки жирів, олій або восків (наприклад, мило, деякі мастильні матеріали, готові воски, суміші для чищення або полірування, свічки). До неї також включаються деякі штучні продукти, наприклад, поверхнево-активні речовини, поверхнево-активні засоби та штучний віск.

Згідно з УКТЗЕД до товарних позицій групи 34 слід включати такі товари:

- «3401» – мило; поверхнево-активні органічні речовини та мийні засоби, які застосовуються як мило, у формі брусків, брикетів або фігурних формованих виробів з вмістом або без вмісту мила; поверхнево-активні органічні речовини та засоби для миття шкіри у вигляді рідини або крему, розфасовані для роздрібної торгівлі, які містять або не містять мило; папір, вата,

повсть, фетр та неткані матеріали, просочені або покриті (частково або повністю) милом чи детергентом;

- «3402» – поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401);

- «3403» – мастильні матеріали (включаючи мастильно-охолоджувальні емульсії для різальних інструментів, засоби для полегшення вигвинчування болтів або гайок, засоби для видалення іржі або антикорозійні засоби та засоби для полегшення видалення з форм виробів, виготовлені на основі мастильних матеріалів), а також засоби, які використовують для масляної або жирової обробки текстильних матеріалів, шкіри, хутра та інших матеріалів, крім засобів, що містять як основний компонент 70 мас.% або більше нафти або нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних мінералів;

- «3404» – воски штучні та готові;

- «3405» – вакси та креми для чищення взуття, мастики, полірувальні засоби для догляду за меблями, підлогою, кузовами транспортних засобів, склом або металом, пасти для чищення, порошки та аналогічні засоби (у тому числі папір, вата, повсть, фетр, неткані матеріали, пластмаси або гума пориста, просочені або вкриті цими речовинами), за винятком восків товарної позиції 3404;

- «3406 00 00 00» – свічки будь-які (парафінові, стеаринові, сальні, воскові, прості та фігурні) та аналогічні вироби;

- «3407 00 00 00» – пасти для ліплення, пластилін, включаючи ті, що виготовляються для дитячих розваг; "стоматологічний віск" або суміші для одержання зліпків зубів, розфасовані у наборах, в упаковках для роздрібною торгівлі або у вигляді плиток, підковок, брусків тощо; інші суміші для стоматології, виготовлені на основі гіпсу (кальцинованого гіпсу або сульфату кальцію).

Аналіз класифікації товарів у VI розділі згідно з УКТЗЕД на рівні перших 4-х знаків вказує, що головними ознаками, за якими розподіляють товарні позиції, є призначення: для миття шкіри, для прання, для чищення, для обробки інших матеріалів, для догляду, для стоматології тощо [70].

Розглянемо детально послідовність рівнів та критеріїв деталізації для класифікації засобів для догляду за меблями, які зазначені в митній декларації UA №100020/2018/000311 (Додаток А).

Аналізуючи вищенаведене, слід зазначити, що засоби для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД класифікують в VI розділі, в групі 3402 «Поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401)».

Аналізуючи описану декларацію в Додатку А (МД UA №100020/2018/000311), необхідно визначити 10-значний код засобів для догляду за меблями. Згідно з УКТЗЕД наступна класифікація проводиться за методом фасування. В даному випадку – засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі. А тому, код товару за описаною декларацією матиме вигляд – 3402 20 90 00 – «Поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401): засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі: мийні засоби та засоби для чищення».

Ця категорія речовин включає також мийні засоби, допоміжні мийні засоби та деякі засоби для чищення. Ці різні засоби містять головні компоненти та один або кілька допоміжних компонентів.

Головні компоненти цих засобів є синтетичними поверхнево-активними речовинами чи милами, або їх сумішами. Допоміжні компоненти такі:

- основні компоненти (наприклад, поліфосфати, карбонати, силікати чи борати натрію, солі нітрилтриоцтової кислоти (NTA);

- підсилювачі (наприклад, алканоламіди, аміди жирних кислот, оксиди жирних амінів);
- наповнювачі (наприклад, сульфат чи хлорид натрію);
- другорядні речовини (наприклад, хімічні чи оптичні відбілювачі, добавки проти повторного випадання осаду, інгібітори корозії, антистатики, барвники, запашні речовини, бактерициди, ферменти).

Ці речовини змушують забруднення спливати на поверхню і переводять їх у розчин або дисперсію.

Засоби, що входять в дану категорію можуть бути рідкими, порошкоподібними чи пастоподібними і використовуються в побуті або для промислових цілей. Туалетні та мийні засоби у вигляді брусків, брикетів або фігурних формованих виробів включаються до товарної позиції 3401.

Отже, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, а саме при імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України необхідно правильно класифікувати цей товар згідно з УКТЗЕД для подальшого визначення правильної митної вартості та, як, наслідок, нарахування митних платежів.

3.2. Електронне декларування імпорту засобів для догляду за меблями

Електронна митниця як автоматизована система обліку зовнішньоекономічних операцій юридичних та фізичних осіб забезпечує виконання таких функцій:

- накопичення інформації про зовнішньоекономічні операції юридичних та фізичних осіб у відповідних базах даних (на центральному та регіональному рівнях);
- взаємодія з іншими зовнішніми інформаційними системами;
- уведення інформації про можливу зовнішньоекономічну операцію юридичної або фізичної особи безпосередньо з первинних документів, включаючи їх відцифрований образ;

- хронологічне накопичення інформації про зовнішньоекономічні операції юридичних та фізичних осіб;
- формування аналітичних звітів про експортно-імпортні операції країни;
- дотримання необхідного рівня технічного захисту інформації.

Електронне декларування дозволило створити безпаперове інформаційне середовище для митниці і суб'єктів ЗЕД на базі новітніх інформаційних технологій [71].

Метою електронного декларування є прискорення товарообігу, скорочення часу на здійснення митного контролю, виключення суб'єктивних факторів при здійсненні митних процедур шляхом застосовування при здійсненні митного оформлення засобів для догляду за меблями митної декларації в електронному вигляді.

Реалізація процедури електронного декларування засобів для догляду за меблями дозволяє сформувати необхідні умови для застосування інформаційних технологій на якісно новому рівні й забезпечує запровадження електронного документообігу між митними органами та підприємствами із використанням механізму електронного цифрового підпису (ЕЦП). Основною функцією ЕЦП є забезпечення правочинності електронних документів у рамках електронного документообігу та електронного декларування.

Факт прийняття електронної митної декларації при імпорті засобів для догляду за меблями засвідчується посадовою особою митного органу шляхом проставлення відбитку митного забезпечення із використанням інформаційних технологій.

Декларування імпорту засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto», що ввозиться на митну територію України, здійснювалось шляхом заповнення митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа № 100290003/2016/360560 (Додаток А).

Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного

адміністративного документа» в МД № UA №100020/2018/000311 декларантом зазначались такі відомості (Додаток А) [72].

Графа 1 «Декларація». У першому підрозділі зазначається 2-значний літерний код напрямку переміщення товарів згідно з класифікатором типів декларацій – ІМ (імпорт). У другому та третьому підрозділах зазначаються коди митного режиму та типу декларації згідно з класифікаторами митних режимів і типів декларацій відповідно. У даному випадку графа 1 має вигляд «ІМ 40 АА» (ввезення, митна декларація, заповнена у звичайному порядку).

Графа 2 «Відправник/Експортер». У графі зазначено відомості про відправника: NL/ 0000000000 "ZGS", Meidreht, 3641RV, Hroot Meidehstraat, 81, Netherlands.

Графа 3 «Форми». У першому підрозділі графи зазначено порядковий номер комплекту – 1, у другому - загальна кількість комплектів ЄАД і додаткових аркушів – 1.

Графа 4. «Відвантажувальні специфікації». У графі зазначено загальна кількість долучених до МД комплектів доповнень, складених декларантом, і через знак "/" – кількість аркушів у примірнику специфікації – 1/0.

Графа 5 «Всього товарів». Зазначена загальна кількість задекларованих у МД товарів – 1.

Графа 6 «Всього місць». Зазначена загальна кількість вантажних місць задекларованих у МД товарів відповідно до товаросупровідних документів, пакувальних аркушів – 50.

Графа 7 «Довідковий номер». Зазначений наданий ним порядковий номер МД – №3421.

Графа 8 «Одержувач». Описом цієї графи не передбачено інше, у графі зазначені відомості про одержувача – №UA/ 20184636, ТОВ "АСТРА", 43006, м. Київ, вул. Р. Окіпної, буд. 23, UA20184636

Графа 9 «Особа, відповідальна за фінансове врегулювання». У графі зазначаються відомості про резидента, що уклав зовнішньоекономічний договір (контракт) – в даному випадку у графі повторюються дані, зазначені у графі №8,

а саме – №UA/ 20184636, ТОВ "АСТРА", 43006, м. Київ, вул. Р. Окіпної, буд. 23, UA20184636.

Графа 11 «Торговельна країна / Країна виробництва». У графі зазначений літерний код альфа-2 – NL (Нідерланди).

Графа 12 «Відомості про вартість». У графі зазначено у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації) – 45372,159 грн.

Графа 14 «Декларант/Представник». У графі наведено відомості про декларанта – №UA/ 20184636, ТОВ "АСТРА", 43006, м. Київ, вул. Р. Окіпної, буд. 23, UA20184636.

Графа 15 «Країна відправлення/експорту». У графі відповідно до класифікації країн світу наведено українською мовою коротка назва країни, з якої товари відправлені в Україну – у відповідній графі зазначено Нідерланди.

Графа 15а «Код країни відправлення/експорту». У графі зазначено літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни – NL, назва якої зазначена в графі 15.

Графа 18 «Ідентифікація і країна реєстрації транспортного засобу при відправленні/прибутті». У митній декларації UA №100020/2018/000311 зазначено ідентифікаційні відомості про транспорт – вантажний автомобіль та причіп – АС 5634 АМ/АС 9762 ХТ.

Графа 19 «Контейнер». У графі зазначається інформація щодо способу ввезення товарів. Проставляються: «0», оскільки відсутні відомості про спосіб перевезення товарів.

Графа 20 «Умови поставки». У першому підрозділі графи наведено скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки – в даному випадку СІР. СІР (Carriage and Insurance Paid to) – термін Інкотермс, який означає, що продавець доставить товар названому ним перевізнику. У другому підрозділі графи МД на засоби для догляду за меблями зазначено літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни,

на території якої міститься географічний пункт доставки товарів, через пробіл – назва цього географічного пункту – UA (згідно класифікатора країн світу – Україна), м. Київ.

Графа 21 «Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні». У даному випадку у митній декларації UA №100020/2018/000311 зазначено AC 5634 AM/AC 9762 XT.

Графа 22 «Валюта та загальна сума за рахунком». У графі наведено відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунки-фактури (інвойси) або інші документи, які визначають вартість товару та суму фактурних вартостей, задекларованих товарів у валюті. У МД декларації UA №100020/2018/000311 зазначається: EUR 1535,00, тобто, рахунок-фактуру складено у валюті «євро».

Графа 23 «Курс валюти». У графі зазначений офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому підрозділі графи 22 МД, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення – в даному випадку 29,5584100.

Графа 24 «Характер угоди». У графі зазначено код характеру договору (контракту) згідно з класифікатором характерів угод та літерний код валюти розрахунку. У даному випадку на засоби для догляду за меблями у лівому підрозділі графи 24 було зазначено цифровий код 021, що згідно з класифікатором характерів угод означає «Переміщення товарів з розрахунками за товар у ВКВ (вільно конвертованій валюті)».

У правому підрозділі графи наведено літерний код валюти розрахунку – EUR, відповідно до класифікації валют – Євро.

Графа 25 «Вид транспорту на кордоні». У МД UA №100020/2018/000311 на засоби для догляду за меблями зазначено код 30, що згідно з класифікатором видів транспорту означає «автомобільний транспорт».

Графа 26 «Вид транспорту в межах країни». У даному випадку, відомості у графі 26 повністю повторюють відомості, зазначені у графі 25.

Графа 28 «Фінансові та банківські відомості. У графі наведено відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) відомості про уповноважені банки особи, яка здійснює розрахунки за зовнішньоекономічним договором : ЄДРПОУ: 08907862, ПАТ "КРЕДИТ-БАНК", МФО: 302365.

Графа 30 «Місцезнаходження товарів». У графі зазначено відомості про зону митного контролю, в якій знаходяться задекларовані засоби для догляду за меблями. У даному випадку зазначено цифровий код 100-050-1-1, що згідно з переліком місць доставки відповідає адресі СТЗ ТОВ "Автомобільні Інтелектуальні Технології", м. Київ, вул. Новопирогівська, 58.

Графа 31 «Вантажні місця та опис товарів - Маркування та кількість - Номери контейнерів - Кількість та розпізнавальні особливості».

У МД UA №100020/2018/000311 на засоби для догляду за меблями зазначено відомості про товари у графі 31 аркушу, товар №1 МД:

1. Засоби для догляду за меблями в неаерозольній упаковці - 500 шт. в асортименті. Торгова марка: "Pronto". Виробник - "ZGS". Країна виробництва - Нідерланди (NL).

2. Місць – 50 СТ (картонні коробки).

1. 0.

Графа 32 «Товар №». У графі проставляється порядковий номер товару, що декларується в графі 31 МД. У даному випадку вказано відповідно на аркуші 1 МД UA №100020/2018/000311 – №1.

Графа 33 «Код товару». У графі зазначається десятизначний код товару згідно з УКТЗЕД – 3402209000.

Графа 34 «Код країни походження». При декларуванні засобів для догляду за меблями відповідній графі було зазначено код NL (Нідерланди).

Графа 35 «Вага брутто (кг)». У відповідній графі МД UA №100020/2018/000311 на засоби для догляду за меблями, зазначено вагу – 280 кг.

Графа 36 «Преперенція». У графі зазначаються цифрові коди податкових пільг. В даному випадку у графі 36 було проставлено код «000000000», що свідчить про відсутність будь-яких преперенцій.

Графа 37 «Процедура». У даному випадку для всіх товарів «40» – код митного режиму «імпорт» відповідно до класифікатора митних режимів, наступні дві – «00», тобто: попередній митний режим не застосовувався.

Графа 38 «Вага нетто (кг)». У графі зазначається в кілограмах вага товару, описаного в графі 31 МД, без будь-якої упаковки. В даному випадку було зазначено – 250 кг.

Графа 41 «Додаткові одиниці виміру». В графі 33 МД при декларуванні засобів для догляду за меблями у графі 41 МД UA №100020/2018/000311 було зазначено додаткової одиниці виміру – 796/40 (штука – 500).

Графа 42 «Ціна товару». У графі з точністю до чотирьох знаків у дробовій частині наводиться фактурна вартість товару у валюті, в якій складені рахунки або інші документи, які визначають вартість товару. В графі 42 МД UA №100020/2018/000311 було зазначено ціну товару 1535,00 (Євро).

Графа 43 «Метод визначення вартості». У лівому підрозділі графи зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що використовувався, в даному випадку для всіх товарів – 1.

Графа 44 «Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи». У графі зазначаються відомості про необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення документи (табл. 3.1).

Графа 45 «Коригування». У графі зазначено у валюті України митна вартість засобів для догляду за меблями, визначена декларантом за результатами консультацій з митним органом. В відповідній графі МД UA №100020/2018/000311 на засоби для догляду за меблями зазначено: 45372,159 грн.

Таблиця 3.1

Відомості, зазначені у графі 44 МД UA №100020/2018/000311

Код документа згідно класифікатора документів	Найменування документа	Номер документ а	Дата видачі
2730	Міжнародна автомобільна накладана (CMR)	20	25.03.2018
3105	Рахунок-фактура (інвойс)	1	21.03.2018
3141	Пакувальний лист	1	21.03.2018
4100	Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів (крім позначеного кодом 4104), подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів	1/2018	01.03.2018
5504	Інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товару (для товарів і транспортних засобів, що не підлягають екологічному контролю) (наявність на товаросупровідних документах відбитку штампу "Радіологічний контроль ввіз/вивіз дозволено")	2730	12.04.2018

Графа 46 «Статистична вартість». У графі зазначено у валюті України поділене на 1000 й округлене до п'яти знаків у дробовій частині значення митної вартості товару, наведене в графі 45 МД – 45,372159

Графа 47 «Нарахування платежів». У графі 47 при імпорті засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto» наводяться відомості про нарахування таких митних платежів: мито та податок на додану вартість

Графа В «Подробиці розрахунків». У графі зазначаються:

- код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами – 020 та 028 ;
- загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за ЄАД і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів – за кодом 020 – 2949,19 грн., за кодом 028 – 9664,26 грн.

Всього: 12613,45 грн.

Графа 54 «Місце та дата». У графі зазначаються дані про місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 14 МД, та фізичну особу, яка безпосередньо склала МД.

У графі 54 МД МД UA №100020/2018/000311 на засоби для догляду за меблями зазначено місце її складання – м. Луцьк, вул. Вахтангова, буд. 16, прізвище та ініціали особи, що склала МД – Черба К.О., її контактні дані: номер телефону +380954563423, електронна пошта: KOLODCH@ukr. net.

Таким чином, декларування засобів для догляду за меблями в МД UA №100020/2018/000311 було здійснено у відповідності з чинною нормативною документацією [73,74].

3.3. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів на засоби для догляду за меблями

При імпорті засобів для догляду за меблями виробництва ZGS ТМ «Pronto», що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ (Додаток А), було застосовано метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, оскільки були дотримані всі відповідні нормативно регульовані умови.

Митною вартістю засобів для догляду за меблями, які ввозяться на митну територію України за МД UA №100020/2018/000311 відповідно до митного режиму імпорту, є ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за

товари. Ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, – це загальна сума всіх платежів, які були здійснені або повинні бути здійснені покупцем оцінюваних товарів продавцю або на користь продавця через третіх осіб та/або на пов'язаних із продавцем осіб для виконання зобов'язань продавця.

Розрахунки робляться лише на основі об'єктивних даних, що підтверджуються документально та піддаються обчисленню [75].

При визначенні митної вартості до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, не допускається включення ніяких інших витрат, крім тих, що передбачені МКУ. До митної вартості не включаються витрати або кошти, визначені чинними положеннями МКУ (плата за технічне обслуговування або технічну допомогу, здійснені після ввезення імпортованих товарів, таких як промислова установка, машини або обладнання; витрати на транспортування після ввезення; податки, які справляються в Україні) [76].

Право на автоматичне застосування методу визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо засобів для догляду за меблями, які імпортуються (вартість операції), мають уповноважені економічні оператори. При імпорті засобів для догляду за меблями виробництва ZGS, що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ (Додаток А), відомості про митну вартість товарів у валюті України було зазначено в графі 45 «Коригування» досліджуваної МД – 45372,159грн. Ця сума визначена декларантом-представником ТОВ «АСТРА» за результатами консультацій з митним органом на основі даних графи 22 «Валюта та загальна сума за рахунком».

Відомості, необхідні для визначення митної вартості засобів для догляду за меблями, зазначаються також у графі 20 «Умови поставки» МД №100020/2018/000311 (Додаток А). У першому підрозділі графи наводиться скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки – CIP (Carriage and Insurance Paid to) – термін Інкотермс, який означає, що продавець доставить товар названому ним перевізнику. Крім цього, продавець зобов'язаний оплатити витрати, пов'язані з перевезенням товару до

названого пункту призначення. Це означає, що покупець бере на себе всі ризики і будь-які додаткові витрати після доставки в такий спосіб товару. Однак, за умовами СІР на продавця також покладається обов'язок по забезпеченню страхування від ризиків втрати й ушкодження товару під час перевезення на користь покупця. Отже, продавець укладає договір страхування й оплачує страхові внески. Покупець повинен брати до уваги, що відповідно до умов терміна СІР від продавця потрібно забезпечення страхування з мінімальним покриттям. За умовами терміна СІР на продавця покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту [77].

Даний термін може бути використаний під час перевезення будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення.

Під словом Перевізник розуміється будь-яка особа, що на підставі договору перевезення зобов'язується здійснити чи забезпечити перевезення товару по залізниці, автомобільним, повітряним, морським і внутрішнім водним транспортом чи комбінацією цих видів транспорту.

Якщо покупець довіряє іншій особі, що не є перевізником, прийняти товар, то продавець вважається таким, що виконав свої обов'язки по постачанню товару з моменту передачі його даній особі [78].

Графа 22 МД UA №100020/2018/000311 (Додаток А) на засоби для догляду за меблями «Валюта та загальна сума за рахунком» містить такі дані, що необхідні для розрахунку митної вартості – у лівому підрозділі наводиться відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунок-фактуру (інвойс) або інші документи, які визначають вартість товару – EUR (євро) [79].

У правому підрозділі графи зазначається сума наведених у графах 42 ЄАД і додаткових аркушів МД фактурних вартостей задекларованих товарів у валюті, код якої зазначений у лівому підрозділі графи – 1535,00.

В Графі 23 «Курс валюти» МД UA №100020/2018/000311 (Додаток А) зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому

підрозділі графі 22 МД, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення – 29,5584100.

У графі 24 «Характер угоди» МД на засоби для догляду за меблями у лівому підрозділі визначено код характеру договору (контракту) згідно з класифікатором характерів угод – 021 – переміщення товарів з розрахунками за товар у ВКВ (вільно конвертованій валюті). У правому підрозділі графі наводиться літерний код валюти розрахунку відповідно до класифікації валют – EUR (євро)) [80]. Таким чином, митна вартість засобів для догляду за меблями виробництва "ZGS", що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ (Додаток А) за обраними умовами поставки СІР UA (Україна) Київ буде визначатись за формулою (3.1):

$$MB = FB * KB, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість товарів;

FB – фактурна вартість товарів у валюті, визначеній в угоді (євро);

KB – курс валюти євро, визначений Нацбанком на дату подачі МД [81].

Серед документів, що підтверджують фактурну вартість товару, при декларуванні засобів для догляду за меблями за МД UA №100020/2018/000311 було подано: контракт між "ZGS" і ТОВ «АСТРА» № 1/2018 від 01.03.2018 (Додаток В); рахунок-фактуру (інвойс) №1 від 21.03.2018 (Додаток Б); міжнародну автомобільну накладну (CMR) №20 від 25.03.2018 (Додаток Д); пакувальний лист №1 від 21.03.2018 (Додаток Г).

Таким чином, митна вартість засобів для догляду за меблями, що ввозяться на митну територію України в режимі імпорту за МД UA №100020/2018/000311, становить:

$$MB = 1535,00 \text{ EUR} * 29,5584100 \text{ грн.} = 45372,159 \text{ грн.},$$

де 1535,00 євро – фактурна вартість;

29,5584100 грн. – курс євро до гривні на дату оформлення МД.

Митна вартість засобів для догляду за меблями за МД UA №100020/2018/000311 є основою для нарахування митних платежів.

При імпорті цих засобів для догляду за меблями згідно чинного Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI [49], Закону України «Про Митний тариф України», від 19.09.2013 № 584-VII та глави 43 МКУ «Справляння митних платежів» (ст.289-304), сплачуються наступні види платежів, що зазначаються в графі 47 «Нарахування митних платежів» МД UA №100020/2018/000311(Додаток А, табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Нарахування митних платежів при імпорті засобів для догляду за меблями

Вид платежу*	Вид надходження	Основа нарахування	Ставка	Сума
020	Мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання	45372,159 грн.	6,5%	2949,19 грн.
028	Податок на додану вартість з товарів, ввезених на митну територію України	48321,34 грн.	20%	9664,26 грн.
Всього (сума митних платежів): 12613,45 грн.				

* код платежу згідно з «Класифікатором видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами»

Розрахунок мита: $45372,159 \text{ грн.} \cdot 6,5\% = 2949,19 \text{ грн.}$, спосіб платежу 06 – сплата митних платежів у безготівковій формі через рахунки, відкриті на ім'я митних органів в територіальних органах Державної казначейської служби.

Розрахунок ПДВ: $48321,34 \text{ грн.} \cdot 20\% = 9664,26 \text{ грн.}$

Отже, митна вартість засобів для догляду за меблями виробництва "ZGS", що імпортується до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ, становить 45372,159 грн. Сума митних платежів, до яких входить мито (умовне нарахування) та податок на додану вартість, становить 12613,45 грн.

3.4. Аналіз митного оформлення засобів для догляду за меблями

Митний контроль та митне оформлення засобів для догляду за меблями виробництва "ZGS", що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ, здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [82].

Для здійснення митного оформлення декларант ТОВ «АСТРА» подавав до відділу митного оформлення Київської міської митниці ДФС МД, заповнену згідно з обраним митним режимом, її електронну копію; облікову картку суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «АСТРА» від 03.03.16 №100/2016/0003645; Акт про проведення огляду (переогляду) товарів №500060702/2016/2431 Київської міської митниці ДФС.

Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа», в МД UA №100020/2018/000311 декларантом зазначались такі відомості (Додаток А) [83].

Якщо після випуску у вільний обіг засобів для догляду за меблями, митний контроль якого здійснювався без проведення митного огляду, декларантом виявлені товари, переміщені через митний кордон України і не зазначені в митній декларації, за письмовим зверненням декларанта та з дозволу органу ДФС допускається внесення до митної декларації змін щодо збільшення кількості товарів, випущених у вільний обіг на митній території України, у зв'язку з виявленням незадекларованих товарів [84,85].

Відкликання митної декларації допускається лише до моменту завершення митного оформлення відповідно до заявленого митного режиму.

Керуючись наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку

єдиного адміністративного документа», посадовою особою підрозділу митного оформлення Київської міської митниці ДФС були виконані такі митні формальності, зокрема: [86]

- реєстрація митної декларації (проводиться перевірка відповідності формату МД встановленим вимогам, присвоюється митній декларації реєстраційний номер за допомогою автоматизованої системи митного оформлення (присвоєно UA №100020/2018/000311); унесення поданої МД до бази даних Київської міської митниці ДФС);

- перевірка наявності поданих разом з митною декларацією товаросупровідних документів: контракт між "ZGS" і ТОВ «АСТРА» № 1/2018 від 01.03.2018 (Додаток В); рахунок-фактуру (інвойс) №1 від 21.03.2018 (Додаток Б); міжнародну автомобільну накладну (CMR) №20 від 25.03.2018 (Додаток Д); пакувальний лист №1 від 21.03.2018 (Додаток Г);

- перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД UA №100020/2018/000311 відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань державної митної справи (митна декларація заповнена правильно).

- контроль співставлення даних, які містяться в МД UA №100020/2018/000311, та інших документів, поданих для митного оформлення;

- перевірка правильності класифікації товару (код засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД 3402209000 є правильним);

- перевірка правильності визначення митної вартості засобів для догляду за меблями (митна вартість визначена декларантом правильно і становить 45372,159 грн., коригування митної вартості не проводилось);

- перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання. У даному випадку перевірялась наявність штампів про здійснення санітарно-епідеміологічного та радіологічного контролю. Відповідні штампи були проставлені на міжнародній автомобільній накладній;

- передавання в установлений строк електронної митної декларації до Єдиної автоматизованої інформаційної системи ДФС України.

Внесення змін до митної декларації, прийнятої органом ДФС, допускається до моменту завершення митного оформлення засобів для догляду за меблями відповідно до заявленого митного режиму, а також протягом трьох років з дня завершення їх митного оформлення. Зміни повинні стосуватися лише товарів, зазначених у митній декларації [87,88] (рис.3.1).

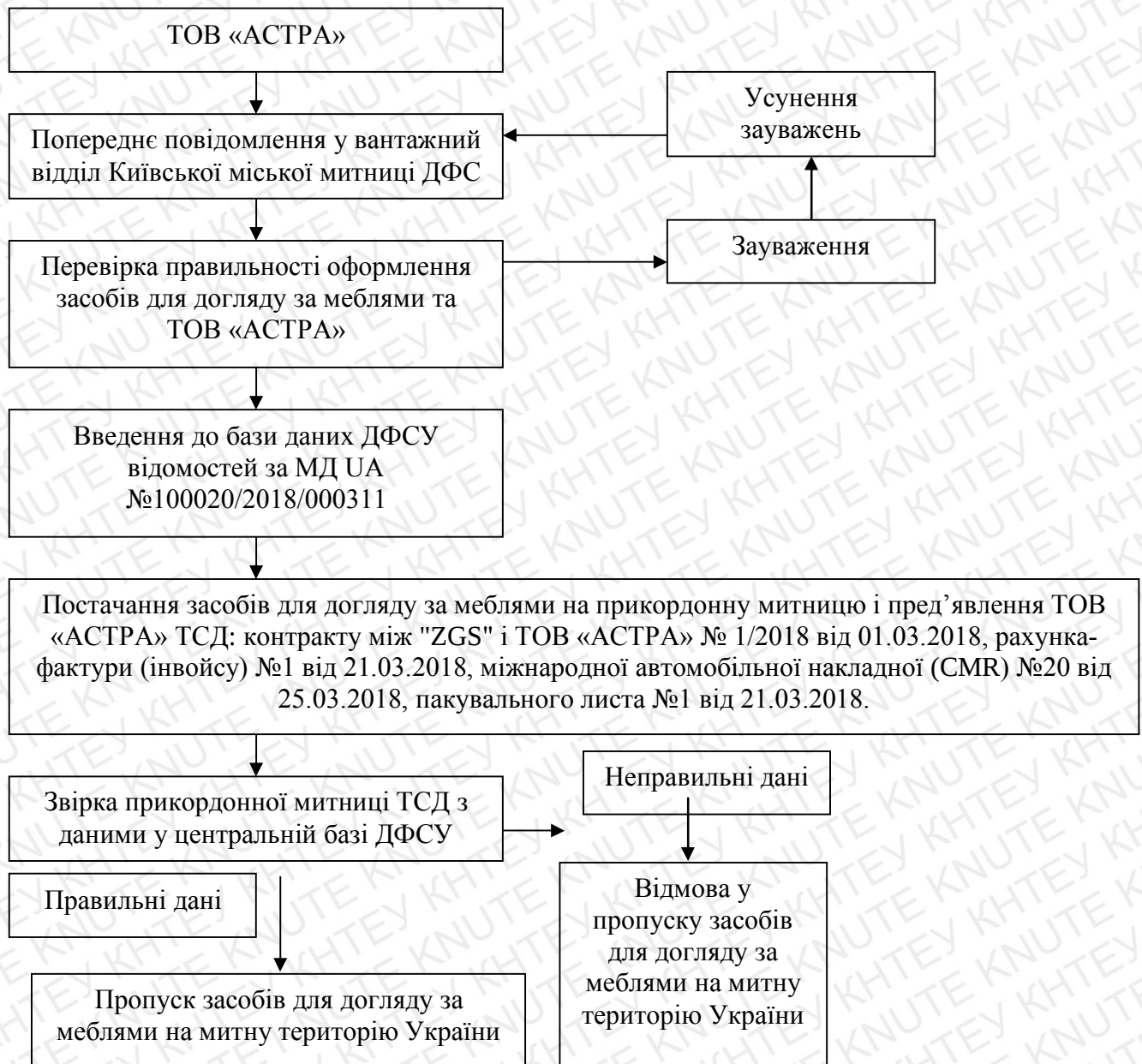

Рис. 3.1. Схема митного оформлення засобів для догляду за меблями

Отже, митний контроль та митне оформлення засобів для догляду за меблями, здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа». Митне оформлення засобів для догляду за меблями було здійснено відповідно до норм чинного законодавства. Поршень встановлених норм не було виявлено.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Наявні в Україні виробничі потужності (близько 30 підприємств) дають змогу досягти високого обсягу виробництва. Вони становлять 184 тис. т з перспективою зростання потужності на 10-15 % на рік. Повне завантаження потужностей дозволило б досягти оптимальних норм споживання чистячих засобів навіть без залучення імпорту. Сьогодні в Україні виробляється менше половини необхідної кількості чистячих засобів, при тому що рівень споживання залишається одним із найвищих у Європі.

За даними АС Nielsen Ukraine, розподіл фізичних обсягів продажів універсальних засобів для чищення за типами консистенції виглядає так: порошки припадає 54,7 %, гелі – 20,4, рідини – 16,3, креми – 7,9, спреї – 0,6 %, і всього 0,1 ринку займають пасти. За даними АС Nielsen Ukraine, місткість ринку засобів побутової хімії становить приблизно 900 тис. т на рік.

Динаміка зростання продажу чистячих засобів (в т. ч. і засобів для догляду за меблями) за останні роки зберігалася на досить високому рівні – 15-20 %, що обіцяє хороші перспективи для інвесторів. Український ринок не можна назвати насиченим. Частка вітчизняної продукції на ринку могла б бути більшою, однак бракує сировини. Більшість компонентів доводиться закуповувати за кордоном.

2. В головних законодавчих документах України — Технічному регламенті і ДСТУ, які визначають основні вимоги засобів для догляду за меблями та поверхнево-активних речовин, не згадуються токсикологічні та санітарно-гігієнічні аспекти безпеки. У вітчизняних документах питання безпеки засобів для догляду за меблями висвітлені недостатньо. У нашій країні також йде підготовка нових документів, покликаних забезпечити сучасний рівень вирішення питань безпеки СМЗ. Оцінка ризику використання засобів для догляду за меблями в різних країнах значно різниться, що свідчить про існування різних методичних підходів до вирішення питань безпеки засобів для догляду за меблями для здоров'я людини та для навколишнього середовища.

Несприятливий вплив засобів для догляду за меблями на основі ПАР може бути багатфакторним і стосуватися здоров'я людини напряду і опосередковано, отже, має оцінюватися комплексно. при встановленні регламентів безпечного використання засобів для догляду за меблями мають враховуватися різні групи показників безпеки: токсикологічні, санітарно-гігієнічні, екологічні, фізико-хімічні. Існують об'єктивні дані щодо необхідності впровадження або розробки і впровадження сучасних хіміко-аналітичних методів для визначення екологічних і санітарно-хімічних показників безпеки.

3. Правове регулювання митної справи і окремих її аспектів, а також координації діяльності митних органів із зусиллями інших органів виконавчої влади в митній сфері суттєво забезпечується постановами Кабінету міністрів України, які видаються відповідно до Митного кодексу України та інших законів України. Це постанови, що стосуються: порядку переміщення товарів і окремих їх видів через митний кордон України в різних митних режимах і різними видами сухопутного, водного, повітряного транспорту; умов декларування цих товарів і доставки у митниці призначення; особливостей визначення митної вартості товарів, що ввозяться в Україну і вивозяться за її межі; країни походження товарів; ставок митних зборів; порядку ведення митної статистики і застосування відомчих класифікаторів товарів.

4. Митна експертиза при переміщенні засобів для догляду за меблями через митний кордон України є надзвичайно важливою, оскільки при її здійсненні вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру. В цілому експертиза засобів для догляду за меблями в митних цілях — це комплексне дослідження, яке потребує визначення окремих показників. Однак, в сукупності, ці показники дозволяють вирішити низку проблем, які виникають при переміщенні засобів для догляду за меблями через митний кордон України.

5. Ринок засобів для догляду за меблями України представлений широким асортиментом товарів як вітчизняного, так і закордонного виробництва. В

останні роки все більшої популярності серед вітчизняних споживачів набувають українські засоби для догляду за меблями. В загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями основну частку складають аерозолі – 37%, на другому місці – рідкі засоби для догляду за меблями – 28%. Пастоподібні та порошкоподібні засоби для догляду за меблями складають відповідно 17% та 18% від загального обсягу асортименту. Це свідчить про те, що порошкоподібні та пастоподібні засоби для догляду за меблями не користуються високим попитом в українських споживачів.

В загальній структурі асортименту засобів для догляду за меблями найбільшу частку займають засоби ТМ «Pronto» (21%), ТМ «LUXUS» (15%), ТМ «Domo» (14%) та ТМ «SAMA» (13%). Найменшу частку в загальній структурі засобів для догляду за меблями займають засоби ТМ «Glutoclean» (6%).

6. При імпорті засобів для догляду за меблями на митну територію України основною задачею митних органів є правильне визначення коду товару згідно з УКТЗЕД, країни походження і, як наслідок, визначення митної вартості, нарахування та стягнення митних платежів. На рівні перших чотирьох знаків згідно з УКТЗЕД засоби для догляду за меблями класифікуються в групі 3402 «Поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401)». Тобто для того, щоб віднести досліджуваний товар до групи 3402 згідно з УКТЗЕД має бути засобом для чищення із вмістом або без вмісту мила. Тобто критерій ідентифікації «засіб для чищення» є визначальним при класифікації засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД, а тому і при митній експертизі також. Деталізація на рівні шести знаків відносить засоби для догляду за меблями до підгрупи 3402 20 «Засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі» згідно з УКТЗЕД. Тобто на даному рівні основним критерієм ідентифікації виступає фасування: для роздрібної торгівлі. Вибір критерію ідентифікації на рівні десяти знаків відносить досліджуваний продукт до

підпозиції 3402 20 90 00 «мийні засоби та засоби для чищення». Тобто такий критерій як «призначення» є визначальним для класифікації засобів для догляду за меблями згідно з УКТЗЕД на рівні десяти знаків. Саме дослідження вищенаведених критеріїв ідентифікації засобів для догляду за меблями експертами дозволяє класифікувати даний товар згідно з УКТЗЕД на рівні десяти знаків.

7. Аналізуючи описану декларацію в Додатку А (МД UA №100020/2018/000311), необхідно визначити 10-значний код засобів для догляду за меблями. Згідно з УКТЗЕД наступна класифікація проводиться за методом фасування. В даному випадку – засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі. А тому, код товару за описаною декларацією матиме вигляд – 3402 20 90 00 – «Поверхнево-активні органічні речовини (крім мила); поверхнево-активні препарати, засоби для прання, миття (включаючи допоміжні мийні засоби) та засоби для чищення із вмістом або без вмісту мила (крім засобів, включених до товарної позиції 3401): засоби, розфасовані для роздрібної торгівлі: мийні засоби та засоби для чищення».

8. Декларування імпорту засобів для догляду за меблями ТМ «Pronto», що ввозиться на митну територію України, здійснювалось шляхом заповнення митної декларацій на бланку єдиного адміністративного документа № 100290003/2016/360560 (Додаток А) згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа».

9. При імпорту засобів для догляду за меблями виробництва ZGS ТМ «Pronti», що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ (Додаток А), було застосовано метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, оскільки були дотримані всі відповідні нормативно регульовані умови. Митна вартість засобів для догляду за меблями виробництва "ZGS", що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ

«АСТРА», м. Київ, становить 45372,159 грн. Сума митних платежів, до яких входить мито (умовне нарахування) та податок на додану вартість, становить 12613,45 грн.

10. Митний контроль та митне оформлення засобів для догляду за меблями виробництва "ZGS", що імпортуються до України з Нідерландів за МД UA №100020/2018/000311 ТОВ «АСТРА», м. Київ, здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальність безпеки побутової хімії для людини і природи – Режим доступу: http://ekomag.te.ua/index_artic5.php.
2. Безпечна побутова хімія для Вас і Природи – Режим доступу: <http://www.eco.lviv.ua>.
3. Бытовая химия 1 и 2 ч. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=pNPdecDI3sM>.
4. Вред стиральных порошков на здоровье и окружающую среду I и II ч – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=UeDsNJhIT80>.
5. Вихопень Н. Зброя „чистого” ураження – Режим доступу: <http://informer.lviv.ua/b/index.php/2011-07-22-11-06-57/2011-04-19-10-37-16/item/70-natalya-vihopen>.
6. Захистіть себе та свою родину – використовуйте побутову не хімію!!! – Режим доступу: <http://www.eco.ternopil.ua/statti/44-bezfosfatni-poroshky/109-zahystit-sebe.html>.
7. Мильні горіхи – Режим доступу: <http://www.soapnuts.com.ua>.
8. Негативний вплив побутової хімії та шкідливих речовин на людину у приміщеннях – Режим доступу: <http://ukrref.com.ua/?id=MjQxMg%3D%3D>.
9. Обираємо безпечні миючі засоби в – Режим доступу: <http://ecoclubua.com/2010/07/safe-cleaning/>.
10. Про шкідливість побутової хімії на каналі СТБ – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=BAХа6aIS6JI>.
11. Пральні порошки шкодять здоров'ю – Режим доступу: <http://health.unian.net/ukr/detail/204954>.
12. Прибирання від А до Я - Режим доступу: <http://spojivach.info/mae-znatu/1270-accepted-from-a-to-z.html>.
13. Среда обитания. Бытовая химия часть 1-5 – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=EaFepV4lMYc>.

14. Чистота – без ризику для здоров'я – Режим доступу: <http://www.kosmonews.com.ua/279>.
15. Як вибрати нетоксичну побутову хімію? – Режим доступу: <http://www.eco-live.com.ua/content/blogs/yak-vibrati-netoksichnu-pobutovu-kh-m-yu>.
16. Герцвольф Ю. Як зберегти здоров'я свого дому? – Режим доступу: <http://homelifes.ru/page/jak-zberegti-zdorovja-svogo-domu>.
17. Шубин А.А. Маркетинг синтетических моющих средств: монография / А.А. Шубин, Д.П. Лойко, Т.П. Писаренко. – Донецк: ДонГУЭТ, 2006. – 243 с.
18. Барна М.Ю. Стан та тенденції розвитку ринку синтетичних мийних засобів / М.Ю. Барна, О.Я. Демкевич // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2015. – Вип. 22.05. – 404 с.
19. Деева О.А. Синтетические моющие средства: анализ современного состояния производства и потребления в Украине – Режим доступу: https://http://niitehim.ck.ua/executed_2016_12.php.
20. Митна статистика / Сумарний обсяг імпорту та експорту у розрізі товарних позицій за кодами УКТЗЕД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f11>
21. Митна статистика / Зовнішня торгівля України із зазначенням основних країн-контрагентів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f3>
22. Ринок непродовольчих товарів України: реалії та перспективи : монографія. – В 3-ох т. / кал. авт.: О.О. Шубін, О.М. Азарян та ін. / за наук. ред. О.О. Шубіна; М-во освіти і науки України, Денц. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. – Донецьк : Вид-во ДонНУЕТ. – 2010. – Т. 2. – 528 с.
23. Технічний регламент мийних засобів (редакція від 17.03.2014) – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/717-2008-%D0%BF>

24. М.Г. Проданчук, І.В. Мудрий, А.А. Калашніков Поверхнево-активні речовини: токсиколого-гігієнічні та мікробіологічні аспекти. – К.: «Медицина України», 2006. – 223 с.

25. О.А. Бобылева, В.Г. Герасимова, С.В. Сноз, В.Ф. Шилина. Вопросы безопасности для здоровья человека товаров бытовой химии при проведении государственной санитарно-эпидемиологической экспертизы //Современные проблемы токсикологии. – 2006. – №4. – С. 38–43.

26. Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on detergents.– OJ L 104, 8.4.2004. — P. 1–35

27. Regulation (EU) No 259/2012 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2012 amending Regulation (EC) No 648/2004 as regards the use of phosphates and other phosphorus compounds in consumer laundry detergents and consumer automatic dishwasher detergents Text with EEA relevance. – OJ L 94, 30.3.2012. — P. 16–21.

28. Проект технічного регламенту Митного союзу «О безопасности синтетических моющих средств и товаров бытовой химии» // http://www.tsouz.ru/db/techreglam/Documents/TR%20SMS%20i%20TBH%2016_12_11.pdf.

29. Технічний регламент мийних засобів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України 20.08.2008, N 717 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. N 408) // Законодавство України.- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408-2013-%D0%BF>.

30. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

31. Податковий кодекс України: Закон України від 23.10.2012 № № 2856-VI – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

32. Про митний тариф України : Закон України від 19.09.2013 №584-VII – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/la-ws/show/584-18>.

33. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного

адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів від 30.05.2012. № 631 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

34. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій : Наказ Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 р. №1011 – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62422.html>

35. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

36. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій : Постанова КМ України від 21.05.2012 № 450. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>.

37. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

38. Радіологічний контроль в пунктах пропуску через державний кордон України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1416061061041/ekonomika/radiologichniy_kontrol

39. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4005-XII – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

40. Спеціальні види контролю на кордоні України - Режим доступу: https://pidruchniki.com/14350722/ekonomika/spetsialni_vidi_kontrolyu_mitnomu_kordonu_ukrayini

41. Методика проведення товарознавчої експертизи експертами торгово-промислових палат в Україні МСЯ – 01-05 Торгово-промислова палата України. – Київ. – 2010. – С. 62.

42. Л. О. Назаренко. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів : навчальний посібник - Режим доступу : http://culonline.com.ua/Books/indef_ta_falsyfik_prod_tovar_nazar.pdf
43. Соложенцев В. А. Экспертиза в таможенном деле / Соложенцев В. А., Нестеров В. А. – Новосибирск : Наука, 2008. – 142 с.
44. Красовский П. А. и др. Товар и его экспертиза / П. А. Красовский, А. Н. Ковалев, С. Г. Стрижов. – 2-ое изд. – М. : Центр экономики и маркетинга, 1999. – 202 с.
45. Коломієць Т.М., Притульська Н.В., Романенко О.Л. Експертиза товарів: Підручник. – К.: КНТЕУ, 2001. – 274 с.
46. Притульська Н. В., Самойленко А. А., Коломієць Т. М. Терміни та поняття з товарознавчої експертизи товарів вітчизняного та зарубіжного виробництва. – К. : КДТЕУ, 1999. – 184 с.
47. Васильев Г. А., Ибрагимов Л. А. и др. Коммерческое товароведение и экспертиза. – М. : Банки и биржи, 1997. – 296 с.
48. Вещества поверхностно-активные и средства моющие. Определение содержания анионно-активного вещества. ГОСТ 28954–91. – Введ. 01.01.1992. – К.: Держстандарт України, 1992. – 12 с.
49. Глицерин. Методы испытания. Метод измерения плотности пікнометром. ГОСТ 7482–96. – Введ. 01.01.1997. – К.: Держстандарт України, 1997. – 10 с.
50. Засоби мийні синтетичні і речовини поверхнево-активні. Метод визначення концентрації водневих іонів. ДСТУ 2207.1–93. – Введ. 01.01.1994. – К.: Держстандарт України, 1994. – 9 с.
51. Засоби мийні синтетичні. Речовини поверхнево-активні і мила. Методи визначення масової частки води. ДСТУ 2207.3–93. – Введ. 01.01.1994. – К.: Держстандарт України, 1994. – 13 с.
52. Чистячі та мийні засоби – Режим доступу: <http://savservice.com/uk/typ-tovarov/myyuchi-ta-chystyachi-zasoby>

53. Ассортимент засобів для чищення – Режим доступу: <https://ua.depositphotos.com/71078783/stock-photo-assortment-of-cleaning-products.html>
54. Чистячі засоби для дому: асортимент – Режим доступу: https://knowledge.allbest.ru/marketing/3c0a65635b3bd68b4d43b89421316d26_0.html
55. Засоби для догляду за меблями – Режим доступу: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-03-15-001537-c>
56. Засоби для догляду за лакованими меблями – Режим доступу: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-03-23-001752-b>
57. Ассортимент засобів для догляду за меблями – Режим доступу: <https://plusplus.com.ua/ua/bytovaya-himiya/moyuschie-i-chistyaschie-sredstva/>
58. Чистячі та мийні засоби: поліролі – Режим доступу: <https://officem.com.ua/uk/chistyaschie-i-moyuschie-sredstva-poliroli>
59. Аналіз асортименту та тенденції виробництва засобів для чищення – Режим доступу: <https://www.biorytmic.com.ua/ua/informatsiya/statti/suchasni-tendentsii-v-vyrobnytstvi>
60. Офіційний сайт ТМ «Pronto» – Режим доступу: <http://www.goodsmatrix.ru/goods-producer/4823002000535.html>
61. Офіційний сайт ТМ «Domo» – Режим доступу: <https://xado.ua/domo>
62. Полікарпов, І.С., Ідентифікація товарів: Підручник / І.С. Полікарпов, А.П. Закусілов— К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 344с.
63. Методи визначення фальсифікації товарів. Лабораторний практикум / А.А. Дубиніна, Т.М. Летута, С.О. Дубиніна, І.Ф. Овчіннікова. — М.: Київ, 2009. — 335 с.
64. Павлов, В.І. Основи стандартизації, сертифікації та ідентифікація товарів/ В.І. Павлов, О.В. Опьонова, Н.В. Павліха. — К.: Кондор, 2004.
65. Дмитриченко, М.И. Экспертиза качества и обнаружение фальсификации продовольственных товаров / М.И. Дмитриченко. — С. Пб.: Питер, 2003. — 160 с.

66. Чечеткина Н. М., Путилина Т. И., Горбунева В. В. Товарная экспертиза. – Ростов-н./Д. : Феникс, 2000. – 152 с.
67. Департамент податкових та митних експертиз ДФСУ — Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/struktura-/spetsializovan-departament-ta-org/spetsializovana-laboratoriya>
68. Про митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 №584-VII – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.
69. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 №428 – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF>.
70. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ ДФСУ від 09.06.15 №401 – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/63785.html>.
71. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
72. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.
73. Умови поставки Інкотермс-2010 – Режим доступу: <http://www.utsb.kiev.ua/ukr/hlosariy/677-inkoterm.html>
74. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
75. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України: Закон України від 04.11.1999 № 1212-XIV – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1212-14>.

76. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2011 №1031 – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1031-2011-%D0%BF>.

77. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

78. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 р. №1011 – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua

79. Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні: Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання і споживчої політики 01.02.2005 N 28 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0466-05/page>.

80. Про затвердження Порядку митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов'язковій сертифікації в Україні, і визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2008 № 446 – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/446-2008-%D0%BF>.

81. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 613 – Режим доступу: <http://zir.minrd.gov.ua/main/bz/view/?src=ci>.

82. Про надання роз'яснень щодо строку перебування товарів, транспортних засобів комерційного призначення у пунктах пропуску через державний кордон України: Лист Державної митної служби України від 23.07.2012 №11.1/1.2-12.1/8376-ЕП 51 – Режим доступу: <http://zir.minrd.gov.ua/main/bz/view/?src=ci>.

83. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: Наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684 – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15/paran13#n13>.

84. Івашина О. Ф. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах економічної конкуренції / О. Ф. Івашина // Держава та регіони. Серія: економіка та підприємництво. – 2010. – № 2. – С. 89–93.

85. Інформація про вжиття заходів щодо боротьби з контрабандою та митними правопорушеннями у січні-грудні 2012-2015 рр. // Державна фіскальна служба України: боротьба з економічною злочинністю та контрабандою – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist/>.

86. Новікова К. І. Перспективні напрями розвитку мито-тарифного регулювання в Україні / К. І. Новікова // Держава та регіони. Серія: економіка та підприємництво. – 2010. – № 1. – С. 141–145.

87. Пашко П. В. Анализ проблемы обработки нечеткой экспертной информации в задачах классификации объектов / П. В. Пашко та ін. // Вісник Академії митної служби України. Дніпропетровськ.: Акад. митної служби України, 2011. №2(46). С. 139-142.

88. Пашко П.В. Митна безпека: монографія / П.В. Пашко. – Одеса: Плассе, 2009. – 628 с.